Små Theaterstycken för unga att uppföras i familjekretsar

Förord till den elektroniska utgåvan

Dessa teaterstycken av **Franz Hoffman** (1814-1882) har digitaliserats från Oxford University i april 2008 av Google Books och anpassats för Prpojekt Runeberg i februari 2015 av Ralph E.

Små theaterstycken för ungdom

Franz Hoffmann3md

f" IJiBgdèÄ f ^ . ^ i

jjg. OfversäUnriié. ^JT*

Ir. ii o ;SMÅ

THEATERSTYCKEN

FÖR

UNGDOM.

ATT UPPFÖRAS I FAMILJKRETSAR.

AF

FRANS HOFFMAN.

KID SEX KOLORERADE PLANCHER.

ÖFVERSÄTTNING.

GÄ©

STOCKHOLM.

TRYCKT HOS N. MARCUS. 1855.

Lilla Nygatan JVi 1».FOSTERBARNET.PERSONERNE:

MARTHA.

MARGARETHA, en gammal Bondqvinna.

Arm A.

MARIÉ.

SOPHI|.

Fra S0LLIN6, Marthas mor. ursula, Bondflicka.Skådeplatsen ar i Margarethas hem få landsbygden.

FÖRSTA SCENEN.

MARGARETHA, ANKA, MARTHA, MARIE, SOPHIE.

Margaretha. Fort, Anna; skynda dig, mitt barn; du måste kratta ett helt stycke potatisland! Sophie, du vaktar kycklingarna, och Marie blir här hos Martha och kokar soppan åt oss. Jag för min del skall gå ned till bäcken och tvätta kläder.

marib. Tålamod, söta mor lilla; alla de husliga sysslorna skola nog bli uträttade.

Martha. Men jag då, min mor, vill du iDte också ge mig någon syssejsättning?

MARGARETHA. Du, mitt söta barn... nå väl, du kan gå i skolan och läsa snällt, och sedan, ja, sedan må du leka en stund. Men hör på, du: akta dig, barn, att du inte springer för mycket ute i solhettan.

martha. Ack, min mor, du behandlar mig alltid som om jag vore en riktig dam; du tror kanske att jag redan vant mig vid att så behandlas. Men du irrar dig, min mor! Hvarföre gör du sådan åtskillnad emellan mig och mina systrar? Tro mig, det smärtar mig djupt! All den tillfredsställelse, jag kunde finna8

i förökandet af mioa kunskaper, störes genom din fortfarande orättvisa; och jag kan inte vara glad, då jag oupphörligt tänker på, att mina systrar måste förrätta arbeten i det brännande solskenet och jag deremot ...

ANNA (med ömhet). Ack, tig stilla, kära syster! Tig, tig; du mäste ju i alla fall lyda vår mor!

MARTHA. Hvad! Också du, Anna; du tar också parti mot mig och frågar litet efter hvad jag lider. Är väl detta bra, är det billigt?

Margaretha. Lugna dig, kära barn! En dag i framtiden skall du tacka mig för det att jag haft omsorg om din framtid: jag fordrar lydnad af dig, och jag vill för ingen del, att du skall få röda och knotiga händer. Jag är redan tillräckligt nöjd med dig, om du bara är förståndig och flitig som hittills. Farväl så länge, mina kära barn! (Hon omfamnar Martha och går ut med Anna och Sophie).

ANDRA SCENEN.

MABTHA, MARIE.

(Martha säUer tig och fördjupar sig i tankar. Marie städar i det tarfliga rummet.')

marii. Nå, min goda Martha, hvad Unker du på? Förmodligen på dina lexor?

MARTHA. Ack nej, jag grubblar öfver min olycka. Ser du Marie, jag kan omöjligen begripa hvarför* alla menniskor här behandla mig som en ung, rik arftagerska. Man tvingar mig att gå i skolan, man ger mig vackra kläder, man hindrar mig från att elta i era landtliga sysslor; och likväl, Marié, likväl9

är jag din syster, likväl är din mor också min! Ack, om man tror sig på detta sätt göra mig lycklig, då bedrar man sig. Men jag vet hvad jag har att göra ... jag skall inte längre lyda, jag skall...

marié. Se så, se så, var inte så häftig! Vår mor har troligtvis sina goda skäl, hvarföre hon handlar så. Martha, du har ofta sagt sjelf, att lydnad mot föräldrar är en helig pligt, och nu vill du handla helt annorlunda. Du skall djupt bedröfva vår goda mors hjerta, denna moder, som älskar dig så innerligt och hvars stolthet och hopp du är. Och hvad har du då egentligen att säga? Om min syster och jag inte äro missnöjda öfver det företräde, vår mor tycks visa dig, hvad har du då att beklaga dig öfver? Gå nu i skolan, min lilla, goda syster! Jag ber dig, gå, gå, och slå sådana der griller ur hågen.

Martha. Nå väl, jag går . .. [afsides) Jag måste väl ändå lyda, om det också kostar på mig! [g&r

TREDJE SCENEN. marib, ensam.

Den kära Martha! Hur god hon är! Ack! Om hon bara en gång blefve så lycklig som hon förtjenar! Det är min innerligaste önskan, och jag ber till Gud, att han måtte uppfylla den! Det gijfs i hela verlden intet bättre hjerta än hennes.

FJERDE SCENEN.

marié, margaretha.

Marie. Det är du, min mor!

Margaretha. Ja, min kära dotter, jag hade10

glömt såpan och måste gå tillbaka att hämta den. Martha är väl nu gången i skolan?

Martha. Ja, min mor, men inte utan ett inre motstånd. Jag måste tala allvarsamt med henne, jag måste erinra henne om din ömma kärlek för henne och på det sättet tvinga henne till lydnad.

Margaretha. Store Gud! Du vet väl hvarföre jag hyser ett så innerligt deltagande för detta barn. Det kunde ju hända Marié, att hennes föräldrar, som så länge öfvergett sin dotter och som tyckas helt och hållet ha glömt bort henne, ändå en vacker dag kommo att återfordra henne? Och skulle jag inte då blygas för mig sjelf, om hon stod framför dem, helt rå och okunnig ... om hon inte vore bättre och mera bildad än byns andra barn, som vi se omkring oss? Och Martha sjelf! Hvad skulle hon ha mig att tacka för, om jag haft sä liten omsorg om henne, om jag låtit henne uppväxa i okunnighet? Då hon komme i helt nya förhållanden, då hon troligtvis blefve omgifven af glans och rikedom, skulle hon inte förstå att skicka sig; öfverallt skulle hon se sig tillbakasatt, och en ovilkorlig följd deraf blefve, att hon med förtrytelse, ja till och med förakt, skulle tanka på sin vårdslösa fostermor? Nej, nej, så får det inte gå... denna tanka är för grym! Jag håller så mycket af det kära barnet, och jag vill ändtligen, att också Martha skall älska mig och alltid egna mig ett vänligt och tacksamt minne.

marié. Jag är bara rädd, att hon en dag kunde få veta, att hon inte är <lin verkliga dotter.

MARGARETHA. Ah, detta bekymrar mig visst inte... jag vet ju, att alla innevånarne i vår by äro redliga och tystlåtna menniskor.Ii

makie. Men, min mor, hvilka obehagligheter skulle uppstå för dig, om också Martha finge reda på sanningen?

Margaretha. Ack, Marié, jag skulle aldrig ha mod att upptäcka den för henne. Betänk bara. hur denna underrättelse skulle bedröfva hennes ännu känsliga hjerta! Hur kunde jag väl säga till henne: "Martha, din mor har öfvergett dig; troligtvis får du aldrig återse henne; jag ensam har hyst kärlek och deltagande för dig, och du har i hela verlden ingenting att hoppas mer än din gamla ammas ömhet." Ack! aldrig skulle jag kunna tala så till henne, och då finner du väl också, att man måste sorgfälligt dölja allt för henne? Vi kunna ingenting annat göra, än förtro oss åt Gud, och alltid älska den arma flickan hädanefter som hittills.

marié. Och be till Gud, att han en gång må återförena henne med sina föräldrar.

Margaretha. Ja, om föräldrarne äro goda och ömsinta föräldrar och om de förtjena att ega ett sådant barn! Men nog nu; här har jag min såpa, och jag måste gå tilbaka ned till bäcken, till mitt arbete! [går ut).

FEMTE SCENEN.

marié.

Min mor har rätt. Vi måste öfverlemna allt åt Gud och med lugn afbida vårt öde. Den himmelske fadren skall göra allt godt igen.. Fort nu till mitt arbete! Jag får inte glömma att koka soppan till i12

afton; ty de små äro väl inte litet hungriga, dä de efter förrättade sysslor komma hem (går ut).

SJETTE SCENEN.

MARTHA (inkommer).

Marie inte här! Jag sprang så fort, för att visa henne de vackra plancherna, som skolfrun gaf mig till uppmuntran. Här är den heliga Margaretha, min goda, fromma moders skyddspatronessa! Hvilket skönt ansigte! Och här är Guds moder... ser hon inte ut nästan liksom min lilla, söta Anna? Ja, jag märker redan, att man med flit sökt ut åt mig sådana helgonabilder, som erinra mig om mina käraste anförvandter.

SJüNDE scenen.

URSULA, MARTHA.

ursula [inkommer). Martha, min lilla goda Martha, jag skyndar till dig med den innerligaste glädje, med det lyckligaste hjerta! Täck vare dina vackra bemödanden, har min dotter kommit till mig och bedt mig om förlåtelse; hon har återvändt i vår koja. Martha, du är min kära, lilla skyddsengel! Himlen välsigne dig för denna din välgerning!

MARTHA. Ack, hon har då hållit sitt löfte! Det gläder mig af allt mitt hjerta, kära mor Ursula!

ursula. Men säg mig, Martha, hvilka ord har du talat till henne, hvilka föreställningar har du gjort13

henne, för att uppmjuka hennes förhärdade sinne och för att föra henne tillbaka p& pligtens väg?

MARTHA. O, kära mor Ursula, orden komma alltid af sig sjelfva då man talør ur hjertat och då man har en god och rättvis sak att försvara. Då jag i går lemnade er, ett rof för bitter smärta, tårar och en djup bedröfvelse, då tänkte jag på er ensamma och hjelplösa ålderdom och strax var mitt beslut fattadt. "Du skall gå till henne, sade jag för mig sjelf, du skall utforska, om det ännu finns en gnista af känsla hos henne." Fördjupad i sådana tankar, kom jag till er dotters och hennes mans dörr... jag gick in i stugan ... jag försvarade er sak, mor Ursula, jag talade om er olycka. Johanna kunde inte återhålla sina tårar och hennes man sade ändtligen: gå, gå till din mor, hon måste vara lycklig med oss! Detta är allt, kära mor Ursula.

ursula. Åck, Martha, jag kan inte tacka dig nog! Min ålderdoms sista dagar skall jag nu kunna upplefva lugn i kretsen af de mina! Huru mycket, ack, hur mycket förtjenar du inte Margarethas hela ömhet och kärlek! Bittida och sent, morgon och qväll, vill jag be till Gud, att han ger dig tillbaka dina föräldrar, som tyckas helt och hållet ha glömt bort dig.

MARTHA. Föräldrarne, som glömt bort mig? hvad menar ni med det, mor Ursula?

ursula (_aflidu). Store Gud! Hvad har jag sagt! Hur skall jag kunna godtgöra det! (Bögt) Ah, ingenting, kära Martha, ingenting. Du vet väl, att Tid min ålder tänker man inte mycket på hvad man säger .. . man talar oförstånd, man talar alltför mycket.14

martha [darrande"). Himmel! Hvilket ljus faller plötsligt i min själ! Jag besvär dig, Ursula, tala! Säkert, säkert har du en hemlighet för mig! Du miste meddela mig den ...

ursula. Nej, nej, kära barn! Oroa dig inte ... låt det vara, som om jag alls ingenting hade sagt.

märtha. O, Ursula, vill du låta den förgiftade pilen sitta qvar i mitt hjerta? Vill du inte skingra hos mig detta förfärliga tvifvel? Du vill då löna godt med ondt? O, det är inte kristligt, inte ädelmodigt! Du måste tala! Du måste! Ty jag kan inte föreställa mig, att du genom de obetänkta orden, som ovilkorligt undföllo dig, ville för alltid förstöra lugnet och friden i min själ. (Bon kastar sig på knä tör Ursula.) Ursula, du ser mig ligga på knä för dig! Jag lät röra mig af en enda klagan från dina läppar. Jag har, såsom du säger, betryggat dina sista dagars frid... och du... du vill till tack derför qväfva min barndoms hela glädje i dess brodd?

ursula (reser henne upp). Helige Gud! Hvad ondt har inte jag, olyckliga, vållat! Martha, bästa Martha, förbarma dig öfver min förtviflan! Gud i himlen, hvad skall jag göra?

martha. Du skall säga mig allt. ursula. Nå väl, Margaretha.. • martha. Margaretha... ursula. Är inte din rätta moder. märtha. Hvad säger du? Store Gud? Hvad är hon då eljest?

URSULA. Din amma.

MARTHA. Och min verkliga mor?15

ursula. Om henne vet man ingenting. Ett rikt och präktigt klädt fruntimmer lade dig i Margaretbas armar. Sedan ...

Martha. Nå väl... sedan? ursula. Har hon glömt dig? martha. Och allt detta har man förhemligat för mig... man har födt, klädt, uppfostrat mig, på bekostnad af egna barn! Ack, detta är således skälet, hvarföre de ha behandlat mig som en rik arftagerska och förklemat mig? O, min Gud! £Gråter.~) ursula. Lugna dig, Martha, och förlåt mig,

mitt söta barn! Tyst! jag hör någon komma. Om det vore Margaretha! Martha, jag ber dig, för Guds skull, säg henne inte, att jag... hon kommer, hon kommer! Jag flyr bort härifrån. Jesus, förråd mig inte. QGår ut.~)

ÅTTONDE SCENEN.

MARGARETHA (inkommer).

MARGARETHA. Ändtligen är allt förrättadt, och här är jag nu tillbaka, mitt kära barn ... men hur är det fatt med dig?... Du är ju alldeles blek... jag ser tårar i dina ögon... på dina kinder...

Martha. Jag mår inte rätt väl, min mor. Margaretha. Men säg då hvad det är, som bedröfvar dig? Ett dystert moln sväfvar på din panna... Ditt leende är konstladt. (Omfamnar henne.') Martha, min söta Martha, jag ser ju, att du är bekymrad! Ack! du vet inte, att en mors öga skådar i djupet af hennes barns hjerta. Säg mig, Martha, tycker du, att det är för tråkigt här i vår fattiga by? Vill du16

ha gratmare kläder? Tala utan alla betänkligheter med mig! Ingenting skall synas mig för dyrbart för dig, min älskade, min kära lilla dotter.

martha. Ack! hvarföre äro inte alla mödrar lika goda, som du är emot mig? Men det gifs också andra mödrar, inte sant? Mödrar, som tro sig ha uppfyllt alla pligter mot deras barn, då de gifvit dem lifvet, som obarmhertigt stöta sina barn ifrån sig, för att öfverlemna dem åt fremmande menniskors omsorg och skötsel? Säg mig, min mor, hvilka känslor kan ett barn hysa för sådana föräldrar? Du är så klok, du måste veta det, du måste kunna svara mig på denna fråga.

Margaretha. Men hvad är det för besynnerliga tankar, kära Martha? (Afsides") Rättvise himmel! Skulle hon väl ha erfarit?...

Martha. O, dölj inte sanningen för mig. min kära, kära amma! Du ser nu, att jag vet allt!

Margaretha (mycket rörd). Himmel!... hon vet allt! Ja, ja, kära Martha, i tretton år har jag för dig varit i en mors ställe; men tro mig, min flicka, den innerliga kärlek, jag känner för dig, har alltid gjort mig lycklig! Du var aldrig en börda för mig... tvärtom, du var en ständig glädjekälla! Bedan din blotta anblick gjorde mig lycklig. Och om nånsin en sorgsen tanka störde denna glädje, så var det blott den, att man en dag skulle kunna rycka dig ifrån mig!

Martha. Och hvem, min mor, hvem skulle väl Yåga att rycka mig ifrån ditt hjerta?

Margaretha. Din mor, mitt barn ... dina föräldrar, hvilka naturen gett en heligare rätt öfver dig.17

MARTHA. Huru? Som naturen gifvit en rättighet öfver mig? Äger då inte ditt hjerta ännu heligare rättigheter? Dessa föräldrar, som varit nog grymma att öfverge mig, som ...

Margaretha. Barn, döm inte öfver dina dagars upphof; ty du vet inte hvilka orsaker, som troligtvis tvungo din mor att Öfverge dig! Troligtvis ha en djup smärta, svåra bekymmer uppfyllt hennes själ, då utan tvifvel ett grymt öde förmådde henne till detta grymma offer! Tro mig, det fordras mycket mod, för att en mor skall kunna afstå från ett älskadt barns ljufva smekningar och ömhetsbetygelser! Knota icke, min söta Martha! Försynens ändamål äro förborgade för oss kortsynta menskobarn, vårt svaga öga ser ej dess hemliga vägar; men Herren vakar alltid öfver de goda och dygdiga. Martha, du måste välsigna din mor, du måste egna henne din kärlek och din ömhet.

Martha. Ack, min mor, hur kan jag älska någon, som jag ej känner?

Margaretha. En gång får du nog återse dina föräldrar, mitt barn. Ja, jag hyser det ljufva hoppet... det kan ej slå fel. Ack! jag mins ännu lika tydligt, som om det varit i går, den dagen, då din mor kom hit och lade dig i mina armar! Du var knappt ett par veckor gammal. Älska henne, sade din mor, och tårar strömmade från hennes ögon, älska henne, min goda qvinna! Detta barn är min käraste skatt, min dyraste klenod. Jag har uppfyllt hennes önskan, och det var icke svårt. Hoppas, Martha! Om olyckan beskuggade din vagga, så skall troligtvis lyckan småle åt din barndom. Ack! så ofta jag säg dig knäböja i kapellet och med from

andakt be till Gud för mig, då led jag alltid af att jag inte kunde meddela dig, att det ännu fanns någon mer, för hvilken du måste ställa dina förböner till tiud. Väl hundra gånger, Martha, ville jag sakta hviska i ditt öra: "Martha, mitt barn, bed också för din mor, som du icke känner!" Men jag fruktade att bedröfva dig, och derföre teg jag.

NIONDE SCENEN.

maria, anna, sophie (inkomma').

marie. Ah, se här äro ni ju allesamman! Nå, nu går jag strås i köket och kokar soppan.

Margaretha. Mina barn ... jag måste säga er... Martha vet allt.

anna. Martha, dyraste Martha... skall du ännu alltid älska oss lika mycket?

MARTHA (omfamnar dem). O, mer än nånsin förr; ty nu vet jag hur mycken tack jag är er skyldig.

sophie. Nej, nej! Älska oss så, som vi älska dig, min goda syster ... blott det kan göra oss lyckliga.

Margaretha. Nog nu, mina barn! Det är redan sent. Hvar och en måste gå till sitt arbete!

ANNA. Godt, godt, jag går att hämta vatten ur brunnen! Vill du följa med mig, Martha?

martha. Gerna, kära syster!

Margaretha. Godt, mina barn, godt! Gå bara!

C Martha och Anna gå ut.")£9

TIONDE SCENEN.

marié. Hvem i Guds namn har dä upptäckt hemligheten för Martha?

Margaretha. Det vet jag inte, mitt barn; men jag är ganska ledsen deröfver, och det ligger liksom en sten på mitt hjerta.

sophie (m'd fönstret). Min mor, min mor, en förnäm Dam frågar grannarna hvar du bor.

MARGARETHA. En Dam? Hvad kan hon vilja mig? Fort... städa i ordning här inne.

ELFTE SCENEN.

fru S0LL1NG (inkommer).

fru solling. Har man visat mig rätt? Bor Margaretha här?

Margaretha. Margaretha är jag, min Fru! Hvarmed kan jag vara till tjenst?

fru solling. Ack! Ni känner säkert inte igen mig, min goda Margaretha! Tillåt mig att omfamna er!

Margaretha. Jag, min Fru? Men, min Gud, hur kan en sådan ära vederfaras mig? Ni sätter mig i förvåning.

fru solling. Ära, säger ni! Er kan man inte ge större ära än den ni redan har. Ert ädla, oegennyttiga hjerta...

Margaretha. Men hvad har jag då gjort så förträffligt?

fru solling. Jag har redan inhemtat underrättelser Öfverallt i hela byn. Ack, få qvinnor, kära Mar-20

garetha, skulle i ert ställe ha handlat såsom ni. Ni följde blott ert hjertas böjelse, Margaretha; ja, i sanning, ett ädelt och känsligt hjerta klappar i ert bröst, ni värdiga qvinna.

MARGARETHA. Men säg mig då en gång ... jag förstår alls inte hvad ni menar.

fro solling. Min Gud! Gissar ni då inte?... Hvem kunde jag väl eljest vara, om icke?...

margaretha. Rättvise Himmel!... Marthas mor!

fru solling. Ja, det är jag! Jag kommer för att tacka för den ädla och storsinta sjelfuppoflring, hvarmed ni under hela tretton år har skött och uppfostrat mitt barn, så som knappt hennes egen mor kunde ha gjort.

MARGARETHA (nedslagen). Ack, min goda Fru, man måste i allt foga sig efter Guds vilja.

fru solling. Utan tvifvel har ni anklagat mig i ert hjerta, bästa Margaretha?... Ni har vredgats öfver min långvariga tystnad ...

Margaretha. Åh nej: aldrig, min Fru!

fru s0l1.ing. Säkert hade jag yttre skenet emot mig; och likväl, tro mig, likväl är jag alldeles oskyldig. Oförmodade, högst vigtiga händelser förmådde mig att resa öfver till Amerika. Plötsligt och utan minsta uppskof måste jag lemna mitt hem, och knappt hade jag nog tid öfrig, för alt åt ett fruntimmer, som jag trodde mig kunna skänka mitt förtroende, öfverlemna en betydlig penningsumma, med uppdrag att ofördröjligen öfversönda den till er. Detta oredliga fruntimmer bedrog mig, hon behöll sjelf penningarna, och tillställde er ej ett enda öre deraf. Ja hon framförde icke ens till er min anhållan, att ni måtte åtaga er mitt arma barns skötsel och moderliga omvård-21

nad. Ty värr, förlorade jag min man i det fremmande land, dit vi hade begett oss. Han dog —och i hela tretton åren qvarhölls jag på andra sidan hafvet, för att fullfölja en rättegång, af hvars utgång mitt barns framlid berodde. Ack, huru ofta har j«g icke med obeskriflig längtan tänkt på det kära lilla barnet! Oupphörligt riktades mina tankar på den lilla stugan, hvars halmtak skänkte henne ett skydd. Ändtligen, ändtligen vann jag min rättegång! Ja, Gud, till hvilken jag uppsände suckar och böner, hade medlidande med mig! Försedd med rikedomen, återvände jag till min hemort, och nu felas i min lycka ingenting mer än min Martha.

Margaretha. O, ni skall återfinna henne god och dygdig... jag hör hennes steg ... O,

Gud, stärk mig och gif mig kraft till denna svåra pröfning!

TOLFTE SCENEN.

martha, anna (iniommn).

Martha. Här äro vi nu tillbaka, min mor! (Af-tidet) Ett så vackert fruntimmer, hvem kan det vara?

fru solling Qafiidei). Mitt hjerta hotar att spränga mitt bröst.

Margaretha. Jag sade dig ju, Martha, att den gode Guden en gång skulle återge dig din mor!

MARTHA Qafiidei). Himmel, så är det dS min

mor.

Margaretha. Nå, mitt barn, hvarföre dröjer du? Hvarföre flyger du inte i hennes armar?22

FRU sollikg. Martha! min dotter! mitt kära barn! [Hon drager Martha intill sig och trycker henne till litt hjerta.')

Martha. Ack! Således ni, min Fru! Ni är då min mor!

fru sollikg. O, min Gud, Hon tycks inte vilja känna igen mig. [Högt) Ja! din arma mor, som så länge med smärta längtat efter dig.

marié [afsides). Det ser nästan ut som om den stackars flickan älskade den förra modren mer än den nya.

sophie [afsides). Men det gör mig ganska ledsen. fru solling. Inte sant, Martha, mitt barn, du vill följa med mig?

martha. Ack! jag besvär er, aflägsna, skilj mig inte från min mor, min goda amma! På mina knän bönfaller jag derom! Ack! om ni visste huru lyckligt min barndom förflöt genom hennes skyddande ömhet! Om ni visste huru hennes hjerta är uppfylldt af kärlek till mig! O, min mor, säkert, säkert har ni ett godt hjerta; ni är ädelmodig, ni skall inte vilja bringa min trogna vårdarinna till förtviflan! (Margaretha snyftar och gtétert) Se der. Ni ser ju, att jag omöjligen kan lemna henne! Ni ser, att hon gråter! Hvem skall trösta henne, hvem skall skingra hennes bekymmer, om inte jag! Ack! Ingen kan älska henne så ömt som jag!

anha. O, hur allt detta skakar mitt hjerta! fru soLLrøG. Stig upp, min dotter, stig upp! Jag misskänner inte din fostermors aiupr&k på din kärlek och tillgifvenhet... och långt ifrån att bedröf-vas öfver denna ömhet, gläder det mig tvärtom att finna dig hysa så goda och tacksamma tänkesätt.Fbsieriäitaeffiiß23

Tag detta papper, Martha, och meddela det At dia förträffliga fostermor... det är ett gåfvobref på en vacker landtgård, som skall tillhöra henne ensam; men der vi alla — så hoppas jag åtminstone — skola bo i frid och glädje.

Margaretha. O, Himmel! Det är för mycket, alltför mycket. Hvad tacksamhet...

fru sollihg. Den kan aldrig vara så stor som min tacksamhet mot er.

martha (kastar tig i fru Sollings armar). Min mor!... O, min älskade mor, ni uppfyller min innerligaste önskan! (Skyndar till Margaretha och omfamnar henne.) Och du, min andra mor, ändtligen emottar du då lönen för dina rena, kristliga dygder! Mina kära systrar... man skall inte skilja oss från hvarandra!

fru solling. Nej, vi skola utgöra blott en familj, förenad genom den innerligaste kärlek.

mArgaretha. Ser du nu, Martha? Ack! jag sade ju alltid: emellanåt behagar det Herran att redan här på jorden belöna dygd och fromhet! Tacksamhet och kärlek skola egnas honom från evighet till evighet!

CRidån falUr.)ST JUFMODREN.personerne:

fru vos holstein. herr von holstein. kasimir, anton, ludvig, bertha, acatha,

Fru von Holsteins barn.

Herr von Holsteins barn. johan, Betjent.;;.i"r:;0àfSti.Skådeplatsen: En trädgård hos Herr von Holstein.

FÖRSTA SCENEN.

lüüvig. Så är jag då nu åter i denna trädgård, som jag på mer än sex månar inte har beträdt! Hur lycklig känner jag mig inte öfver dess återseende! Der är det lilla trädgårdshuset, i hvilket jag så ofta, ack, så ofta frukosterat med min kära, kära moder! Ack! Om hon ännu lefde, hvilken obeskriflig glädje vore det icke för oss! Hon skulle åter sluta mig i sina armar, hon skulle smeka mig ömt! Och jag ... ack, min Gud, huru mycket skulle jag inte ha att berätta henne! Men ack... jag har förlorat henne för alltid! O, min Gud! (Gråter.) Hon har öfvergått till en annan verld ... blott der kan jag få älska henne! Min dyra, älskade mor! Ack, hvarföre kan du inte mera höra mig, hvarföre kan du inte återvända till din Ludvig! Ah! I vårt hus befaller i ditt ställe en fremmande... en stjufmor! Och hon skall vara en så elak qvinna! Jag, arma gosse, hvad skall jag nu företa? Aldrig skall jag ega mod att lyfta mina ögon till henne. Hade jag åtminstone fått bli qvar hos min farfar! Men nej, man tvingar mig att30

återvända hit, ehuruväl jag förgäfves här söker min dyra moder! Blott min far och mina systrar vill jag omfamna, och sedan beger jag mig vidare. Ja, vidare! vidare! Här hvarken kan eller vill jag bli qvar!

ANDRA SCENEN.

johan (inkommer').

JOHAH. Är det ni, min unga Herre? Är ni verkligen anländ? Hur står det till med er?

Ludvig. Så der, temligen! Och du, hur befinner du dig?

Johan. I sanning, mycket väl! På mig skola Herrar doktorer ingenting förtjena. Mina läkemedel komma inte från apotheket, utan från vinkällarn. Men hvad fattas er, Herr Ludvig? Era ögon äro röda! Jag tror att ni har gråtit?

Ludvig, (torkar tina agon). Jag? Gråta! Du drömmer säkert.

Johan. Ni må säga hvad ni vill, det hänger ännu tårar i era ögonlock. Hvad fattas er då? Har någon olycka händt er?

LUDVIG. Åh nej... åtminstone inte så länge jag varit här.

JOHAN. Ah, jag förstår. Ni är bedröfvad öfver afskedet från er farfar.

Ludvig. Det skulle gräma mig mindre, om jag här hade återfunnit min goda mor:

Johan. Ja, det är en olycka... ty värr ser ni henne inte mer! Men hvarföre gråter ni deröfver? Ni kar ju redan fått en annan mor31

LUDVIG. En stjufmor, vill du saga! Ack! Om jag bara kunde slippa att se henne! Men säg mig, hvad göra mina systrar?

JOHAN. Hvad de göra? Ah, man håller dem i tillbörlig respekt. Klockan sex på morgonen måste de unga Damerna stiga upp. Ja, i sanning, jag ville inte råda dem att längre ligga qvar i sängen! Det skulle de dyrt få betala.

Ludvig. Hvad säger du? Men hvad göra de då så tidigt?

JOHAN. Det torde er stjufmor veta bäst. Eljest behöfver jag bara svara: hvar och en har sina sysslor i huset! Ja, ja, Fru von Holstein behandlar oss alla som slafvar. Förr behöfde jag bara passa upp vid bordet; men nu... nu måste jag hjelpa till öfverallt. Men jag står inte längre ut med det här. Redan före sju på morgonen måste jag i dag vandra ned i trädgårdenJ men de, som redan voro der före mig, det var era systrar, som flitigt arbetade vid sin mors sida.

Ludvig. Men hvad gjorde de då?

JOHAN. Kors, de suto och arbetade för den nya familjen. Naturligt!

ludvig. Ja, jag hade väl hört sägas, att stjuf-mödrar alltid behandla sina stjufbarn illa och att de förklema och illa uppfostra sina egna. Jag kan väl tänka mig, att de också skola tvinga mig att arbeta för dem. Men hvad har det blifvit af min lilla trädgård? Huru se mina tulpaner och nejlikor ut? Jag ser inte mera till dem.

JOHAN. Ack, dem har man förstört allesamman.

ludvig. Men hvarföre det då? Och hvem har gjort det?32

JOHAN. Nå, hvem eljest, om inte era stjufbrö-der! De tillbringa der hela dagen och de ha förstört alltsammans.

ludvig. O, Himmel! alla mina vackra blommor äro således förlorade! De stygga pojkarne! Nu felas det blott, att de också drifva mig sjelf ut ur trädgården.

Johan. Tyst, tyst... der komma de!

tredje scenen.

KASIMIR OCH ANTON [komma in).

kasimir (sakta till Anton). Anton, hvad kan det vara för en gosse, som språkar med Johan? När allt kommer omkring, är det kanske Ludvig.

ANTON {sakta till Johan). Säg då fort, är det verkligen han?

JOHAN (tvärt). Ja, visst är det han.

kasimir. Ack, min bror! Var hjertligt välkommen till oss! Redan länge ha vi längtat efter dig. [Närmar sig honom med utbredda armar).

ludvig (vänder honom ryggen). Ha vi så länge varit bekanta, att du utan vidare omständigheter vill ta mig i din famn?

kasimir. Visserligen känna vi hvarandra ännu inte... men vi äro ju likväl bröder!

Ludvig. Stjufbröder, min gunstig Herre, om ni tillåter.

kasimir. O, Ludvig! jag ber dig, lägg bort denna stela och afmätta ton! Din far älskar vår mor, vår mor älskar också di» far... hvarföre skulle då vi33

barn inte älska hvarandra! Hvarför skulle vi intevara bröder. Ludvig?

Ludvig. Om vi också voro bröder, hade väl ni derföre större rättighet till trädgården än jag?

ANTON (afsides). Ah, han är grälaktig!

kasimir. Men din far bar tillåtit oss att arbeta der.

Ludvig. Men den tillhörde mig fore er ankomst, och ni skola säkert inte jaga mig derutur.

ANTON. Kom, Kasimir, låt oss gå! Låt oss lemna honom ensam med sitt tråkiga lynne!

kasimir. Nej, Anton, nej, jag vill inte skiljas vid honom, förrän vi blifvit goda vänner.

Anton. Vill du då, att den elaka pojken skall säga oss ännu .flera grofheter?

ludvig. Är jag en elak pojke, säger du?

ANTON. Ja, det är du, och inte blott det, utan också en afundsjuk, en misstrogen, en...

LUDVIG (närmar sig honom, hotande). Hvad! understår du dig att förolämpa mig här i min egen trädgård?

anton. Hvarföre börjar du med förolämpningarna? Jag är inte rädd för dig; det må du inte inbilla dig.

kasimir (håller Anton tillbaka). Men hvad tänker du på, Anton? Jag tror sannerligen, att du vill slåss med din bror! Kom, kom! Det vore just vackert, om vi skulle göra vår nya far förtret samma dag hans son kommit hit! (Drager honom med sig

Anton. Jag skall tala om alltsammans för mamma. (Begge gå ut.)

234

FJERDE SCENEN.

ludvig. Ack! Ledsamheterna börja redan! Nu skola de springa till sin mor, de skola grila och tjuta för henne, och beskylla mig för att jag velat förolämpa henne. Deras mor skall lält förstå att narra min far, och på det viset blir jag den ende felaktige. Ack! hur olycklig är jag inte, arma gosse! Inte sant, Johan, jag är mycket att beklaga?

JOHAN. Det är, tyvärr, alltför sant. Men frukta inte, min unga Herre!. Ni skall ha en försvarare i mig. Och vi få väl se om det inte skall lyckas oss att rå på de små elaka utbölingarna!

Ludvig. Men, min far?

JOHAN. Låt mig hållas bara: han skall snart gå på vår sida. Jag känner tusentals elaka streck af de unga Herrarne ... Dem skall jag tala om för er far... jag skall säga honom, att de förstört er trädgård och att de till på köpet ha misshandlat och förolämpat er. Ja, de skola stå sig mindre väl.

ludvig. Du vill således alltid bli min trogne bundsförvandt, min goda Johan?

johan. Säkert, så sant jag heter Johan Lebrecht Finke.

ludvig. Jag tackar dig af allt mitt hjerta. Så finns det då åtminstone en, som skänker mig sitt deltagande, sedan min kära mor skiljts ifrån mig! Men såg du huru väl och snyggt de voro klädde? De hade så vackra västar. Vet du af hvem de fått dessa?

Johan. Af hvem? Deras mor har väl stickat västarna åt dem.35

LUDVI6. Ja, ja ... hennes egna barn skola alltid taga hennes godhet i anspråk. De skola väl alltid gå klädde som Prinsar. Men jag... Ack, hvem skall väl sticka en väst åt mig?

JOHAN. Ja, min unga Herre, vill ni ha er efi sidan väst, då är jag rädd, att ni får sticka den sjelf.

LUDVIG. Och deras kläder i öfrigt, voro de inte splitter nya?

johak. Jo visst. På sin bröllopsdag lät er far kläda dem nya från hufvud till fot.

ludvig. Ack; men mig deremot, mig gaf han ingenting! Mig lät han vara qvar på landet, på det jag inte skulle springa omkring här i min gamla och fula öfverrock! Det går sannerligen för långt. Jag uthärdar knappt längre. Jag har inte mera någon mor, och min far... ack, han tycks belt och hållet ha glömt mig. Ack, Johan, ingen, ingen återstår mig mer än blott du.

jOHAif. Se så, se så, lugna er! Sakerna kunna lätt taga en annan vändning. Men nu måste jag g& till er stjufmor. Följ med mig in till henne. Gör er det besväret att helsa mycket vänligt pä henne och att kyssa hennes hand.

ludvig. Aldrig, aldrig skall jag kunna det. JOHAN. Det måste ni likväl göra! Visa henne ett leende ansigte, om ocksl ert hjerta skulle svida dervid. Pi det viset kommer jag, ehuru det kostar på, ändå alltid till rätta med henne. Tror ni kanske, att jag hyser en så varm tillgifvenhet för henne, jag, som varit van att hela dagen slå dank ocb att göra ingenting, då jag nu deremot alltjemnt måste springa omkring och arbeta som en slaf? Ja, er mor,36

se det var en annan matmor! Sedan hon dog, har allting här blifvit på annat sätt. Men tålamod bara!... Bli vi bara en gång ensamma och ostörda, då skall jag vidare säga er, hur ni bör förhålla er. Kom med nu bara.

LUDYIG. Syns det på mina ögon, att jag har gråtit?

JOH All. Ni gråter ju ännu, min unga Herre!

ludvig. Då vill jag åtminstone inte nu, inte i detta ögonblick gå till henne. Hon skulle fråga mig om orsaken till dessa tårar... och hvad skulle jag då svara?

johan. Åh, ni kan ju säga, att ni vid ert inträde i trädgården tänkte på er mor, och att minnet af henne lockade tårar i era ögon.

ludvig. Men om hon då talar om den lilla tvisten, som jag hade med hennes barn?

johan. Då svarar ni, att det var dessa, som började striden, och ni åberopar mig till vittne. Men se der kommer hon sjulf... Nå, jag går gerna ur vägen för henne.

FEMTE SCENEN.

fru von holstein (kommer").

fru v. holstein (med liflig r/irelse). Hvar är han, hvar är han? (Blir vane Ludvig) År det du, min kära Ludvig? Så har jag då hela min nya familj församlad omkring mig! (Ludvig kytier hennet hand; hon sluter honom t lin famn oeh blickar vänligt på honom) Hvilket älskligt ansigte! Hvad det gläder mig, att jag får kalla en så söt gosse min son!37

Ludvig. Jag öDskade också kunna glädja mig. Men ack . ..

fru v. holstein. Hvad fattas dig, min lilla vän? Du ser så nedslagen ut? (Ludvig utbrister i tårar, utan att svara} Du vänder dig bort... Du gråter. Hvarföre dessa tårar? Min kära Ludvig, har du då inte förtroende till mig? Vill du inte säga mig hvad det är, som bedröfvar ditt hjerta?

Ludvig. Det är ingenting, alls ingenting.

fru v. holstein. Jo, i sanning, och det smärtar mig. Jag ber dig, säg mig orsaken till ditt bekymmer. Tänk om din far eller dina systrar finge se dig i detta tillstånd, då skulle de kunna tro, att någonting obehagligt hade händt dig! Ack! Och de glädja sig alla så mycket öfver din ankomst. Är du då bedröfvad, du, öfver delta återseende?

Ludvig. Ack! Hvad säger ni! jag har aldrig erfarit större nöje. Men min mor? Ack! Henne 1rår jag inte mera omfamna, och jast detta är orsaken till mina tårar.

fru v. holstein. Redan för sex månader sedan miste du henne, och du begråter henne ännu?

Ludvig. Ack, jag skall hela mitt lif igenom begråta henne! O, min mor, min dyra, älskade mor!

FRU v. HOLSTEIN. Låt oss inte mera tala derom, min söta gosse ... Det ökar blott din smärta.

LUDVIG. O, nej, nej, tvärtom! Det lättar mitt hjerta, då jag får tala om henne. Skulle ni då vilja, att era barn så

hastigt glömde er, då ni en gång gått bort ifrån dem?

FRU v. HOLBTEIN [afsides'). Goda, älskvärda barn! [Med vänligt deltagande) Da älskade således din mor?38

LUDVie. Ack! Jag älskar henne i dubbel m&n sedan jag förlorat henne. Hon var sä god, si from!

FRU v. holstein. Gifve Gud, att jag kunde ge dig henne tillbaka! Men möjligtvis kan jag ersatta hennes plats i ditt hjerta! Jag vill hilla af dig lika mycket som hon, och egna dig samma omsorg och Ömhet.

ludvig. Ack! Och det skall ni likvttl aldrig kunna! Bon var min mor, di ni deremot blott är min stjufmor..

fru t. holstein. O, hvarföre ger du mig detta namn? Har jag väl kallat dig min Jl/u/son?

ludvig. Jag ber, förlit mig. Jag ville inte bedröfva er; ty säkert är ni också god och älskvärd. Men ni har ju egna barn; och dem skall ni alltid älska mera än mig.

fru v. holstein. Du skall aldrig märka någon åtskillnad. Redan om några dagar, di du bättre lärt känna mig, skall du säkert tänka helt annorlunda än nu.

ludvig. Ack! Om detta kunde ske, utan att jag miste glömma min mor!

fru v. holstein. Men hvem begär di, att da skall glömma henne? Tvärtom skola vi tala om heinne alla dagar. Din trogna kärlek och tillgifvenhet skall ge mina barn det vackraste exempel. Kom, kom, att jag mi föreställa dig för dem.

ludvig: Åh, jag har redan träffat dem. Ha de inte beklagat sig öfver mig?

fru v. holstein. Nej, visst inte, min käre Ludvig. Hade ni di rikat i tvist med hvarandra? Det skulle göra mig mycket ondt; ty min innerligaste39

önskan Sr, att ni mätte lära känna och älska hvarandra, såsom om ni vore verkliga syskon.

ludvig. Jag önskar ingenting högre än att kunna älska dem. Det vore min högsta glädje. Men hvar är då min /ar? Hvar äro mina systrar? O, för mig till dem, att jag må få sluta dem i min famn!

fru v. holstein. Din far kommer snart tillbaka ... Han skulle bara besörja några nödvändiga affärer, sedan skall han tillhöra dig för hela dagen. Men medan vi afbida hans hemkomst, vill jag föra dig till dina systrar. De vänta dig med mycken otålighet, och de skola nog säga dig hvad du har att hoppas af mig.

LUDVIG. Jag vill gerna höra dem tala om er; men först måste de berätta något om min mor (De gå begge ut och märka ej Anton och Kasimir, som inkomma från en annan sida).

sjette scenen.

arton, kasimir,

aktör. Hvarföre vill du hindra mig från att klaga för mamma? Skulle jag vara den oduglingens vän? Aldrig! Så snart hans far kommer hem, skall jag säga honom allt, och då får han sjelf erfara hur rå och ohyfsad hans son är. Han skall nog lära den unga herrn att bli litet höfligare.

kasimir. Ah! Och tror du då, att vir far inte skulle bedröfvas deröfver? Och skulle det göra dig glfidje att förorsaka honom bekymmer?

Anton. Nej, visst inte; tvärtom! Men hvad skall idsd göra? Om man inte strax gjorde slut på sådant,40

di blefve det förargelse här i huset alla dagar. Han skulle oupphörligt försöka att sära oss! Meii jag är icke så tålig af mig! Jag skall förarga mig, jag skall säga honom miD mening rent ut, och om han flere gånger tar sig en sådan ton som för en stund sedan, då...

kasimir. Men hvad pratar du för slag, kära Anton? Jag tror sannerligen, att du hade god luBt att piska upp honom?

aston. Du såge kanske helst att han piskade upp mig?

kasimir. Nej, visst inte. Anton. Nå väl, hvad skall jag göra då? kasimir. Låt oss lugnt afbida tiden, min bror! Att i dag störa hans fars glädje, vore mer än grymt.

Anton. I dag eller i morgon, det kan komma på ett ut. Nej, nej, ju förr desto heldre.

kasimir. Men jag ber dig, min kära bror, dröj en smula. Ludvig är säkert icke si ond, som du föreställer dig!

anton. Hur kan du veta det? Jag känner ho-hom lika bra som du.

kasimir. Betänk bara, hans far och hans systrar ha ju alltid sagt, att han är ett så mildt och fogligt barn, och att han blott finner nöje i att göra sig älskad af alla.

ANTON. Nåh, men huru vände han mig ryggen, då jag ville flyga honom om halsen?

kasimir. Annu känner han oss inte. Han tänkte kanske, att vi voro stjufbroderligt sinnade mot honom.41

arton. Huru kunde han inbilla sig något sådant! Visade du dig inte helt vänskaplig emot honom?

kasimir. Men troligtvis var det något, som smärtade honom.

Anton. Och böra väl vi dessutom lida af hans elaka lynne?

kasimir. Bröder böra alltid förlåta hvarandra. Anton. Nå väl; mig förefaller det som om han ej ville nedlåta sig att kalla oss bröder.

kasimir. Du gör honom orätt. Jag har aldrig funnit att han någonsin visat sig stolt.

Anton. Han måste ta sig till vara! Jaglålerho-som inte råda öfver mig, nej visst inte! Men der kommer han med sina systrar! Jag går min väg. Jag vill inte vara i hans grannskap.

kasimir. Nå, men så vänta då, min bror! Tag då del i deras glädje.

Anton. Nej, jag kunde bedröfva dem ... derföre går jag hellre min väg (Gdr ut).

kasimir. Nå väl då, jag gör dig sällskap. (Afsides) Jag skall bara söka att få honom litet mildare till sinnes. (Gär ut).

sjünde scenen.

LUDVIG, BERTHA OCH AGATHA (komma in).

BERTHA, (trycker sin brors hand). Hvarför är du ännu så bedröfvad? Ack, min bästa bror, hvarken tårar eller klagan skall återge oss vår mor.

LUDVIG. Nej, visst inte. Men lofva mig åtminstone, att vi alla gånger, då vi äro tillsammans, skola tala om henne!42

bertha. Gerna, gerna, kära Ludvig! För öfrigt tycker jag ju alltid liksom om hon vore med oss nu, si väl som i hennes lifstid.

LUDVI6 (fattar tina tyttrart händer och blickar ömt på dem). Mina kära systrar, denna tanka gör mig så lycklig, den fördubblar bos mig återseendets glädje.

bertha. Ni väl, du kan vara öfvertygad om, att jag icke aå litet har längtat efter dig.

AGATHA. Och jag inte mindre, min goda bror. Nu kunna vi åter leka tillsammans liksom förr. Och Anton och Kasimir skola också vara med. Hvilken glädje det skall bli!... Ack ja, hvilken glädje! (Slå i händerna).

lüdvig. Nå men, er Anton och er Kasimir kunde ni gerna lita vara för sig.

bertha. Hvarföre det, kära Ludvig? Skall du ha någonting emot att...

ludvig. De skulle förstöra alla våra lekar. De duga ju inte till annat än att sqvallra på oss hos sin mor och att tillegna sig hvad som med rätta tillhör oss!

bertha. åh, min bror! Hur kan du tänka något sådant?

agatha. Tyat... se här, Ludvig! (Vitar hon tu etui).

ludvig. Af hvem har du fttt det?

agatha. Det har Anton köpt it mig för sina handpengar.

bertha. Se ocksi pi den här vackra portföljen ... Den hade Kasimir fltt till present... och ban har skänkt den it mig!43

ludvig. Ja, ja, jag ser redan, att ni äro helt förtroliga med hvarandra. Nu skola ni alla sätta er emot mig.

bertha och agatha. Mot dig? ludvig. Ja, visst. Jag vet, att de redan hata mig. De togo mindre väl emot mig, och till på köpet ha de förstört min blomsterrabatt.

BERTHA. Hvem har sagt det? Hvem har förstört dina blommor?

ludvig. Det hör du ju, ... de der pojkarne, med hvilka ni äro si införlifvade, som om ni voro ett hjerta och en själ.

bertha. Nu förstår jag dig sannerligen inte. Har du då redan sett dig om i trädgården?

ludvig. Blott alltför noga har jag sett mig om i den. Se sjelf hur det stir till i denna trädgård. Hvad har det blifvit af mina tulpaner och nejlikor.

bertha. Har du då inte varit på terrassen under mammas fönster?

ludvig. Finns der också en blomsterrabatt? agatha. Ja visst.. . och hur utmärkt vacker! bertha. Den här var alltför liten. Mamma har gett oss en, som är mycket större.

ludvig. Och hvem tillhör den? Säkert hennes begge söner.

bertha. Nej, oss allesammans. Hvar och en har sitt lilla stycke deraf.

agatha. Jag ocksi, liksom de andra. ludvig. Och jag? Har man också kommit ihig mig?

bertha. Ja visst, dig alldra mest; dig har den vackraste delen tillfallit. Och du behöfver iote först44

upparbeta den; du skall strax finna den försedd med de herrligaste blommor.

agatha. Du skall sjelf fS se. Präktiga blommor! Röda, bläa, hvita, gula af alla slag.

Ludvig. Men hvem har jag dS att tacka för dem?

agatha. Hvem? Blott dina bröder. En hel månad ha de begagnat alla sina fristunder på att försköna din lilla trädgård. De ha tagit de vackraste blommor ur sina egna rabatter och omplanterat dem i dina, för att på det sättet kunna göra dig en angenäm öfverraskning vid din ankomst.

LUDVIG. Huru? Detta skulle de ha gjort för mig? Och Johan sade mig, att de hade förstört hela min trädgSrd.

bertha. Ja, om du tror hvad Johan säger, då får du skylla dig sjelf. Han ville också göra oss oense med våra nya bröder, den otacksamma! Vår stjufmor talar alltid godt för honom hos vår far, och till tack derför begagnar han alla tillfällen att såra och förtala henne.

AGATHA. Och allt detta blott derföre att man, som det tycks, håller den junkern till arbete, i stället för att låta honom gå och drifva hela dagen om.

LUDVIG. Ah, nu börjar jag förstå hvarför han under sken af hycklad vänskap sökte så illistigt bedra mig.

AGATHA. Kom med nu bara och se på din nya trädgård.

Ludvig. Ja, ja, jag ville bra gerna se den. [Aila tre gå ut hand i hand. Kasimir oeh Anton inkomma från andra sidan, «<a» alt bemärka dem).45

ÅTTONDE SCENEN.

kasimir och anton.

(Med fyllda fruktkorgar, hvilka de Hälla ifrån lig i den nära intill varande löftalen). kasimir. Hvar är han då?

ANTON («er tig omkring àt alla sidor). Halt der! Ser du inte att han gir in i vår trädgård med sina systrar?

kasimir. Ja, min sann! Hur nOjd han skall bli, då han får se hur mycket besvär vi gjort oss för att bereda honom ett nöje!

anton. Ah, jag vill slå hvad, att han skall göra sig lustig deröfver; ty han har verkligen besynnerliga nycker. Blommorna äro väl illa valda, rabatterna mindre väl anlagda, jorden för torr eller för fuktig Jag känner det redan, jag!

kasimir. Så? Men vet du, att du sjelf har blifvit en nästan likadan brumbjörn som han! Ännu aldrig har jag sett dig så vresig.

anton. Och är det väl att undra på? Hvem annan än han är skuld dertill? Ha väl nånsin hans systrar haft skäl att klaga öfver mig? Jag önskade ingenting högre, än att få lefva i fred med dpm alla. Du vet ju sjelf hur otåligt jag längtade efter hans ankomst och hur hjertligt jag ville ta emot honom!

kasimir. Det är sannt... men som jag redan sagt dig, min käre bror, han har sorger. Han fruktar troligtvis, att hans far icke mera älskar honom så som fordom, eller att modren ger oss företräde framffo, honom. Och är det då icke vår pligt att söka tröste46

honom och att begagna alla möjliga medel att vinna hans karlek och tillgifvenhet?

arton. Da bar rätt,min bror! I sanning, jag kom ej att tänka derpå!

kasimir. Och om han verkligen är så god som alla påstå, tror du väl att han inte skall känna sig rörd af deras bevis på vår vänskap? Tror du, att hans far och hans systrar skola älska oss mindre? Och vår mor, tror du inte, att hon skall få glädje af oss? Blott på denna väg kunna Yi göra oss sjelfva och de andra lyckliga.

anton. Ja, ja, Jag inser nu, att jag hade orätt. Om han kommer tillbaka, skall jag så öfverhopa ho-nom med vänliga ord, att han omöjligt skall kunna hysa något groll emot mig.

kasimir. Hvarföre vänta på honom? Låt oss strax söka upp honom i vår trädgård och der sluta fred med honom midt ibland de friska och herrliga blommorna!

anton. Jag har ingenting deremot... kom, gif mig din hand,.. men se der, de komma redan tillbaka.

kasimir. Se bara hur nöjd och belåten han ser ut.

NIONDE SCENEN.

ludvig, bertha och agatha {inkomma').

ludvig. £Omfamnar Kasimir och Anton). Ack, mioa kära vänner! MiDa goda bröder. Ni äro säkert mycket onda på mig.

kasimir. Vi! Hvarföre det då?47

anton (håller honom ännu sluten i sin famn). Nej, kflra Ludvig! Jag åtminstone Sr det inte mer.

ludvig. En så utmärkt vacker trädgård ni inrättat åt mig; De herrligaste blommor ha Di planterat deri, utan att jag hade gjort er minsta glädje.

kasimir. Åh, du gör oss glädje nog, om du bara är nöjd med vårt arbete.

ludvig. Om jag är nöjd! Jag ber er, förlåt mig, mina goda bröder! Jag har förolämpat er... tillbakasatt er vänskap. Men jag skall bestämdt icke göra så mer. Från denna dagen skola vi vara de bästa vänner, och allt hvad jag har, måste ni dela med mig.

kasimir. Ja, ja, lät oss dela allt... våra sorger liksom också vår glädje.

anton. Låt oss ännu en gång omfamna hvarandra... alla tre! Jag känner mig så lycklig öfver, att vi nu äro blott ett hjerta och en själ. (De omfamna hvarandra åter... äfven Bertha och Agatha, hvilka gjuta tårar).

kasimir. Låt oss nu gå in i löfsalen och friska upp oss der! Kommen alla,., äfven ni, mina små systrar! Fort... låt oss sätta oss!

Anton. Ludvig, det tillkommer dig att vara värd vid vår lilla måltid; ty du är dagens hjelte.

ludvig. Tro mig, mina vänner, att jag aldrig haft en så angenäm måltid som i kretsen af er. QBan bjuder omkring frukt... barnen äta).

Anton. Säg mig, är det inte nu vida bättre, än då man strider och gnabbas?

agatha. Jo visst... mig åtminstone smakar det mycket bittre att ata af dessa päron än att strida.48

kasimir. Ack, hvilken glädje skall inte vår mor erfara, då hon ser oss tillsammans i så fridsam och vanlig sinnesstämning!

bertha. Men det är också vår pligt att söka göra henne all den glädje vi kunna. Om du kände henne, Ludvig!... Men du har ju redan sett henne.

ludvig. Ja, min kära syster, och jag har af henne blifvit öfverhopad med smekningar. Hennes ansigte är så mildt och vänligt, att hon omöjligt kan ha ett elakt hjerta. Redan då jag hörde hennes milda stämma, kände jag, att jag skulle älska henne.

bertha. Och hon .. . hur hjertligt kära har inte hon oss!

AGATHA. Det är ett verkligt nöje att söka vinoa hennes välvilja.

bertha. Ack! vi voro mycket att beklaga vid vår goda mors död. Vår far, som hela dagen var öfverhopad af göromål, kunde icke mycket sysselsätta sig med oss... öfverallt röjdes brist på uppsigt, på uppfostran, ja till och med på ordning. Vi voro icke en gång skickligt klädde.

agathà. Det hade inte behöft dröja länge tills vi hade blifvit de eländigaste dagdrifvare.

bertha. Men sedan vår nya mor kom i huset, började åter vår lycka uppblomstra. Hon söqer för våra förströelser och egnar oss ett så hjertligt deltagande. Hennes egen helsa ligger henne mindre om hjertat än vår. Jag skulle ej mera kunna minnas den tid, då någonting fattats mig... hon förekommer alla mina önskningar.

agathà. Och jag då... när jag var sjuk, ack, så illa sjuk! Hvilken omsorg egnade hon mig inte då! Hon satt ständigt vid min säng och sökte trösta49

mig. Hon vederqvickte mig... hon gaf mig in läkemedel. .. hon skötte mig... ja, utan hennes bistånd, hade jag inte lefvat.

ludvig. Åh, hvad säga ni, mina kära systrar? bertha. Du mins väl också, att vi före din bortresa ännu inte förstode oss på något slags fruntimmers-arbete? Nå väl, mamma har gjort sig all möjlig möda, för att lära oss, och tack vare hennes undervisning, kunna vi nu temligen bra, sticka och äfven laga mat. Nyligen stickade vi tijlsammans ett stort sängtäcke.

kasimir (titi Ludvig'). Se bara dessa gudomligt vackra manschetter... dem har Bertha sytt och gifvit mig till present.

bertha. Ack! jag är rikligen betald derföre. Har du inte ordnat min trädgård åt mig? Har du inte gett mig de vackraste blomsterbuketterna? Vet du, Ludvig, mamma vill iote tillåta, att vi arbeta för våra bröder, om de inte också göra något för oss.

agatha. Vid tillfälle skulle jag visa dig ett det aldra vackraste lilla skepp, som Anton skurit åt mig med sin pennknif. Du ska då få se ett litet underverk, tågverket är af silke, seglen äro af sammet, vimplarna af kulörta band... och bur väl det flyter på dammen!

ahton. Nå väl, du har ju stickat åt mig de aldra vackraste strumpeband.

agatha. Strumpeband; ja, det var på den tiden; nu kan jag göra helt andra saker! Ack, Ludvig, om du såg en viss börs af gröna och syrenfärgade band. Jag har gjort den alldeles ensam; fråga syster. Du skall säkert bli nöjd dermed.

260

LDDTte. Hvad l Hat da gjort en börs St mig? (Bertha vinkar åt Agatha att tiga).

asatha (bettört). Nej, Ludvig, nej, den ar inte åt dig... och likväl... jo, den är åt dig, fast mamma förbjudit mig att tala om det (Sakta) Vet du, hon vill också öfverraska dig med en ny röck och en stickad vest. Du skall göra stora ögon .... och!

bertha. Men den lilla pratmakerskan kan då inte tiga med något ting.

agatha. Och hvem är skuld till det? Det är så roligt att få tala om hvad man vet. Ack, Ludvig, vi ha alltid tänkt på dig.

LUDVIG. Jag tackar er... jag tackar er. Men känna ni er då så lyckliga?

bertha. Om vi känna oss lyckliga? Hvad felas då i vår lycka? Vår mor ftr så god. Jag vet inte hur hon gör; men allt vet hon att förvandla i glädje. Aldrig känner jag mig gladare, Sn då jag är tillsammans med henne. Under lek och skämt förstår hon att undervisa.

agatha. Du måste en gång vara närvarande, då vi läsa för hvarandra de små vackra historier, som vår mor alltid på första dagen i hvarje månad låter tillställa oss genom en af våra vänner.

bertha. Ack, min Gud, du påminner mig derom, Agatha, att han denna gången ännu inte skickat oss någon bok. Han måtte väl inte vara sjuk?

agatha. Det skulle göra mig mycket ondt. Han är min goda vän, jag säger dig Ludvig, han skrifver historier om alla små gossar och flickor. Ja, det skulle intet förvåna mig, om han också en vacker dag tog osa med ibland samlingen.51

bertha. Det skulle glädja mig, allra mest för min mors skull. Jag ville gerna låta hela ver|de* reta huru god hon är och hur högt vi älska henne.

kasimir. Och jag önskade det för vår fart skuld; i alla fall behandlar han oss alltid som siM egna barn.

tionde scenen.

HERR V. HOLSTEIN.

(tom under hela förra Scenen hållit lig dold hell nära löfsalen och hört alltsammans, framträder nu midt ibland barnen).

HERR V. HOLSTEIN (med liflig rörelse). Och det äro ni ju också, mina hjertans vänner! Det är ja min största lycka, min renaste glädje att få vara en far för er! Men hvar är då Ludvig?

ludvig {faller sin far om halsen). Här är jag, min far! Hvilken lycka att återse dig!

herr v. holstein. Hjertligt, hjertligt välkommen kära gosse! Nå säg, hvad tycker du om de nya bröder, som jag gett dig?

ludvig. O, de kunna inte vara bättre och älskvärdare. Med uppriktig ifver skall jag eftersträfv* att göra mig lika afhållen af dem, som de äro d£t af mig.

kasimir. Det skall ej falla sig svårt, min goda bror; ty vi önska ju detsamma så lifligt.

Anton. Ja, vi skola säkert inte glömma hur mycken glädje du i dag beredt oss.

bertha. Ack, denna glädje! Och den skall alltid förnyas, så ofta vi äro tillsammans! Rätt ofta vill jag påminna er

om den här dagen.52

agatha. Ah, lita pS, min lilla syster att y| nog skola minnas den af oss sjelfva.

herr v. holstein. Mina barn, jag har varit vittne till ert goda förstånd med hvarandra, och jag har känt den innerligaste glädje deröfver. Men vi skola inte glädja oss allena. Kom, kära hustru, gläd dig också du med oss öfver denna kärlek, som skall vara så välgörande för ditt hjerta! (.Går ut ur löfsalen och förer Fru v. Holstein med sig fram till de andra)

ELFTE SCENEN.

herr v. holstein. Här är hon, kära barn ... Hon, som jag valt till mitt lifs ledsagarinna. Alla de rikedomar, jag en gång kunde öfverlemna åt er, äro ingenting emot välsignelsen af en god uppfostran. Och denna skall nu komma er till del. Det felades er en öm moder, som oupphörligt vakar öfver er, som bemödar sig att bilda era hjertan och sinnen, att ingifva er goda grundsatser och att utveckla era vackra anlag. En sådan mor behöfva ni alla. Ert eget väl påkallade vårt giftermål, och så gick det i fullbordan. Vi ha öfverenskommit att anse er som våra verkliga barn och Gud skall ge oss styrka att hålla denna öfverenskommelse.

frd v. holstein (rörd). Ja, så är det, alldeles så mina kära små. Alla, alla omfattar jag med lika kärlek! Hon omfamnar barnen, som med ömhet tränga sig fram till henne.')

herr v. holstein. Så lofva oss då, kära barn, att alltid lefva i enighet med hvarandra, att utan afund, utan kif alltid älska hvarandra såom verkliga bröder och systrar.53

Alla. (Band i hand). Ja, mio far... ja, söta mor, det lofva vi af allt vårt hjerta.

HERR T. HOLSTEIN. Nå väl, då är jag Döjd. Håll ert löfte, och belöningen derför skall ej uteblifva. Den innerligaste vänskap skall hopa välsignelser öfver er. Det ömsesidiga lilla offer, ni hembär åt hvarandra, skola göra er lyckliga, och hvar och en, som känner er kärlek, skall glädja sig åt er lycka. Himlen välsigne er alla och låte ännu mycken glädje vederfaras er!

(Ridån faller).DESERTÖREN.PERSONERNE:

DUBRETOK, rik privatman.

eugene, hans son.

ANNA, hans dotter.

laval, Löjtnant vid Gensdarmerna.

marcel, gammal Betjent.

PAUL JODIK.(Skådeplatsen ar i Dubretons hus, t trakten af Meaux, år 1810.)

FÖRSTA SCENEN.

(En trädgårdssal med två dörrar och fönster, som vetta åt trädgården.

eugene Cafsides). Han går Inte marcel. Nå, hur ar det då Herr Eugène?Tänker ni bli qvar här?

eösiks. Ja visst; jag har ju redan sagt dig det. mabcel. Men det förekommer mig verkligen högst besynnerligt.

eugene. Besynnerligt? Hvarföre det då? marcel. Kors, emedan ni annars inte plägar vara ensam. För öfrigt finner jag det mindre angenämt att dröja qvar här... här är så fuktigt och kallt, att det tränger genom märg och ben. (Skälfver af köld). Ho då, så kallt.

eugène. Nå, om du fryser, så spring omkring tills du blir varm. Jag vill inte uppehålla dig.

marcel (med något försmädligt leende). Ah, det vet jag vll! Säg det likså gerna rent ut, Herr60

Eugène... inte sannt, det är er ifrigaste önskan att bli af med mig?

eugbne. Min ifrigaste önskan? Hvaraf tror du det? marcel. Åh, jag ser det på er. eugene. Jaså, du ser det?

(hånfullt) du är i sanning en fin observatör!

marcel. Håna så mycket ni vill... jag ser ändå hvad jag ser.

eugene. Ännu har jag ej träffat på någon menniska, som genomskådat allt med en så genomträngande blick.

marcel. Ah, ni medger det således? eugene. Huru kunde jag väl annat? Ditt förstånd är verkligen beundransvärdt.

marcel. Ja, jag visste väl, att ni hyste goda tankar om mig! Det ser jag redan på första blicken. Nåväl, Herr Eugène, säg mig uppriktigt, af hvad skäl önskar ni vara ensam? Ni skall få se, att jag då aflägsnar mig strax.

eugene. Jaså, du ville bra gerna veta det? marcel. Ja, i sanning!

eugene. Och jag önskade verkligen, att du skulle aflägsna dig... förstår du mig?

harcel. Ja, ni vill att jag skall aflägsna mig, som ni säger. Men hvarföre, hvarföre då? eugene. Emedan ... marcel. Emedan...

eugene (häftigt). Emedan du ledsnar ut mig. Nu vet du det.

marcel. Åh, åh... men det är inte vackert af er att säga så till mig. Och hvarför ledsnar jag då ut er?61

eugène. NS, jag skulle tro, att det ar ganska latt att gissa; emedan du är alltför tråkig.

marcel. Nåväl, jag skall gå. Det är åtminstone bättre, 8n att få höra sådana grofheten

eugène. Vill du kanske till på köpet beklaga dig!., du har inte velat lemna mig i minsta ro... och jag har kommit hit för att vara ensam, för att arbeta, och för att...

marcel. Åh, för tunnor tusan! För att arbeta! Nå, om jag tror det, då tror jag allt annat med; för öfrigt är det mig alldeles likgiltigt. C afsides.) Jag skall söka upp mamsell Anna; jag skall tala om den har historien för henne... och jag tror nog att hon skall förstå hvartåt det lutar. (Bugt). Godt, godt, jag går nu. Jag vill inte störa er i ert arbete. Studera nu flitigt, och skaffa er på halsen en god snufva, som ni sannerligen tycks eftersträfva, (Går ut).

ANDRA SCENEN.

eugene Qentam).

Ändtligen är han då borta! Den tråkiga pratmakaren! Om man anförtrodde honom hemligheter, då vore den i goda händer. Men fort nu bara! Jag skall läsa igen dörrn, att ingen må öfverraska oss. (Han läser igen dörrn, genom hvilken Marcel gått ut och öppnar kabinettsdörrn på andra sidan). Paul! Nu kan du komma ut. Vi äro allena, och har således ingenting att frukta.

paul (iommer ut ifrån kabinettet). Min stackars goda Eugène, förlåt att jag förorsakat dig så mycken oro.62

ejjgèhi, Ack! Tala inte sådant! Det är bara att onyttigt förspilla tiden. Vet du hvad, Paul, jag tror, det allabästa vore att jag underrättade min far om din närvaro här. Du vet ju, att han är så god* PAUL. Säkert. Jag känner ingen menniska mera storsint och ädel.

bugènb. Välan, så berätta mig hela din angelägenhet på det att jag må kunna tala med honom derom. Ty ännu har du egentligen inte sagt mig hvarföre du, likt en på flykten stadd brottsling, höll dig djupt förborgad i skogen.

Paul. Jag skall säga dig det. Jag är — med ett ord — en desertör. Du vet hvad det vill säga. Man tvang mig att öfverge min hemort såsom rekryt. Jag måste skiljas från mina gamla, hederliga föräldrar, hvilka redan begråta förlusten af två söner, som fallit på ärans fält. Det bittraste bekymmer qvalde mitt hjerta, och jag kände blott alltför väl, att jag aldrig skulle kunna bli en bra soldat. Vid min afresa hade jag redan tagit det fasta beslutet att desertera vid första lägliga tillfälle. Visst inte af brist på mod, Eugène; Nej; det skall du inte tro om mig. Och om jag bara kunnat påhitta en utväg till understöd och tröst åt mina gamla föräldrar, så hade jag säkert blifvit qvar. Men att veta dem redlösa och öfvergifna vid deras höga ålder, det qvalde, det sönderslet mitt hjerta. Förtviflan bemäktigade sig mig. Jag sade för mig sjelf: Du måtte återvända till dem, du måste ännu en gång se dem, ännu en gång trycka dem till ditt hjerta, ja, om också döden vore den säkra, oundvikliga följden! Jag begagnade nästa

ögonblick och flydde utan att säga ett ord till någon derom. Jag kan inte beskrifva för dig hvad jag led63

under min flykt, huru jag uppsökte de aflägsnaste vägar, de ödsligaste trakter, för att inte bli gripen och släpad tillbaka. Ändtligen kom jag till den här trakten, och olyckan ville, att en gensdarm fick se mig. Visserligen dolde jag mig i skogen, der du fann mig... jag var nära att försmäkta af hunger, af törst och afmattning, och säkert var det en stor lycka för mig, att slumpen förde dig i min närhet; ty utan ditt understöd hade jag blifvit ett rof för den eländigaste död. Din familj var alltid så god emot mig, och äfven du visade dig vänlig, så ofta du besökte min fars landtgård. Jag såg dig komma ... jag kände igen dig... jag meddelade dig öppet min förfärliga belägenhet och såg nog, att jag inte förgäfves hade påräknat ditt ädelmod. Du förde mig på hemliga vägar till denna säkra tillflyktsort, utan att något menskligt öga såg mig. Eugène, min dyre vän, Gud ensam kan belöna dig derför.

eugene. Åh, jag gjorde bara min pligt. Förlora ej modet, bästa Paul! min far är icke utan inflytande, och jag betviflar ej, att han skall kunna i godt ordna och bilägga din sak.

PAUL. För mig sjelf fruktar jag ej så mycket... vida mer bekymra mig de obehag, som för dig kunna bli en följd af ditt ädelmod. Du vet, att lagarne äro stränga mot hvar och en, som skänker en tillflyktsort åt en desertör.

EUGENE. Åh, det har ingen fara... hit skall ingen komma ... hvem skulle väl söka dig här? Och min far är, gudskelof, väl känd; ingen skall våga att anklaga honom. För öfrigt har jag redan sagt dig, att jag ämnar underrätta honom om din ankomst, och ... (mon klappar på dörren) tyst! (mon klappar64

ännu en gång) Tyst... inte ett ord ... g& strax tillbaka in i ditt kabinett... dörrn Sr saker, och jag skall dessutom ta ur nyckeln. Frukta ej... du kan vara trygg under mitt beskydd. (Paul skyndar in i kabinettet

ANNA. CUtanför). Men, Eugène, öppna dä... det är jag.

eugene. Ah, Anna! Men jag skall akta mig för att meddela henne vår hemlighet; ty jag känner henne... hon sqvallrar gerna.

ANNA. Men det är verkligen bra oartigt att låta mig stå så länge utanför. Du är inte ensam, Eugène; jag hörde någon tala med dig.

eugene. Min Gud! hon har hört oss. Jag måste öppna för henne och söka föra henne bakom ljuset. (Öppnar dörren)

TREDJE SCENEN.

ANNA. Alltför hyggligt, min bror! Hvad har du då för vigtiga affärer; efter som jag måste stå utanför en timme, och klappa på din dörr?

eugene (afsides). Jag måste förställa mig... måste visa mig förargad; då undgår jag troligtvis en förklaring. (Högt). Du ar alltför odräglig, min syster. Jag vill vara ensam här några ögonblick, och hvar minut kommer någon och stör mig.

ANNA. Ensam, du?... Du var inte ensam ... det hörde jag ganska väl.

eugene. Men ser du då någon hos mig?

ANNA. Åh, denne någon har troligtvis redan gått sin väg ... men lika mycket... Jag vet bestämdt, att du talade med en annan.65

sugène. Det måste du ha drömt, mitt barn! Jag talade visserligen ... det vill säga, jag läste upp ett poem .. .

AIWA. Åh, mig bedrar du inte si lätt. Du vill spela hemlighetsfull. Om du var ensam, Eugène, hur vill du då förklara, att jag genom nyckelhålet såg. en blå röck, som nu med ens försvunnit?

eugèhe. I sanning, du är alltför löjlig, kära Anna!... En blå röck! Hvar ser du då någon blå röck på mig?

anka. Åh, förträffligt, förträfligt! Behåll gerna din hemlighet för dig... Jag skall inte mer bekymra mig derom... Jag får i alla fall nog veta den...

eugene, (afsides). Jag måste ta ett afgörande steg; annars kommer jag inte ur den här klämman. (Högt med låtsad vrede) Godt, Anna, godt! Jag vet nu hvad jag skall tro om dig! Du leker spion med mig. Du smyger dig fram till min dörr, för att lyssna och lura på mig, för att se hvad jag har för mig! Och inte nog med det; du kommer sedan och plågar mig med de löjliga griller, som du fått i hufvudet. Godt, godt; jag vet nu ganska väl på hvad fot jag står med dig, och jag skall nog ta mig till vara för framtiden. (Går häftigt ut).

FJERDE SCENEN.

anna. Eugène, Eugène! Så hör då ... Han hör inte, han springer sin väg helt förargad... (Efter en paus). Skulle jag då verkligen ha bedragit mig? Men nej, det är omöjligt! Utan tvifvel Yar här någon hos Eugène; ty jag hörde tydligt en främmande röst.

566

Hvad var det för ett ord, han nämnde? ... Desertör... hvad vill det egentligen säga? Desertör?... Och den blåa rocken sedan? Jag såg den ju tydligt! Han var något större än min bror ... Men min Gud! jag är alldeles ensam här... tänk om denna menniska ännu fanns i närheten? Jag blir rädd ...

FEMTE SCENEN.

marcel (inträder med hemlighetsfull min).

marcel. Nå, Mamsell Anna? anna. cFörskräcktAh! marcel. Det är bara jag! Nå, vet ni något? anka. Min Gud, hvad du skrämde rnig! Jag trodde att det var den der menniskan! marcel. Hvilken menniska? anna. Kors, den, som var hos min bror! marcel. Ah, det var således en menniska hos er bror?

anna. Troligtvis, ehuru besynnerligt det är. Jag hörde min bror tala med någon, och när jag kom hit in, såg jag ändå inte till någon lefvande varelse.

marcel. Åh, det var en lustig historia. Hur hade han då sluppit ut?

anna. Hvad vet jag? Troligtvis genom trädgårdsfönstret.

marcel. Åh, det är omöjligt. Jag var i trädgården och hade då måst se honom! Men vet ni också bestämdt att ni hörde honom?

anna. Helt säkert.. . Och hvad mera är, jag har till och med sett honom. Han är lika stor som du, och han har blå röck.67

marcel. Blå röck! Märkvärdigt! Vet ni då inte hvem det kunde vara, Mamsell Anna?

ANNA. Jag vet inte mera om honom, än hvad du vet. Och det rigtigt förargar mig!

marcel. Men kunde ni inte uppsnappa något af deras samtal?

anna. Jo, det var sannt, ett ord hörde jag, och du vet troligtvis hväd det betyder. Vänta litet; hur var det då? Des ...

marcel. Des... Desperat kanske? Var de begge unga herrarna desperata på hvarandra? Ah, det är inte möjligt.

anna. Mej, nej, så var det inte ... ah, nu mins jag ... Desertör.

marcel. Desertör? Xr ni säker på att det lydde så?

anna. Ja, ja, desertör.

marcel. Desertör, desertör! Ett kurjöst ord! Vet ni hvad det är?... ja, minsann, jag vet det riktigt sjelf. Men i alla händelser är det ett högst besynnerligt ord; det har säkert ingenting godt att betyda.

ANNA. Men min bror var likväl tillsammans med den främmande; och då, tycker jag, kan man väl inte tänka sig något farligt.

marcel. Visserligen ... men Eugène har kanske blifvit bedragen... Och i alla fall, hvarför allt detta hemlighetskrämeri? Hela historien synes mig ganska tvetydig. Inte sannt, Mamsell.

anna. Jo visst; så synes den också mig. marcel. Och till på köpet veta vi inte en gång på hvad sätt den der menniskan kommit bort. anna. Ja, det förargar också mig.68

marcel. Kanske har ban likt en osynlig ande krupit ut genom nyckelhålet... (S«r ät kabinetts-dör' ren) Ah, kanske när allt kommer omkring... (Sakta och hemlighetsfullt) Hvad vi ändå äro enfaldiga, Mamsell Anna! Vet ni hvad? Han är ännu inte borta; han är qvar.

akka. Hvar då?

marcel. Hvar? Der i kabinettet... och det har ännu inte fallit oss in... se då, dörren är läst, och nyckeln är urtagen; den plär eljest alltid sitta i låset. anka. Du har rätt. ..ja, i sanning! marcel. Ser ni nu... ja, man måste vara fiffig. anna. Om vi kunde titta in genom nyckelhålet. marcel. Ja, hvarför inte? Skada blott, att det är så mörkt derinne... svart som natten.

akka. Sä ropa då åt honom ... tala till honom. marcel. Ja, minsann... nej, det törs jag ändå inte.

akka. Du. är en rädd stackare. marcel. Åh, tro inte det! Passa på nu, så skall ni få se, hur jag skall knacka på dörrn. (Afsides) Han kan väl inte göra mig något ondt genom dörren. (Bögt) Hör på, min Herre! (Slår på dörrn) Herr... herr Des ... anna. Desertör!

marcel Qknaekar ännu). Riktigt! Desertör! Herr Desertör... svara då!

SJETTE SCENEN.

dubreton och eugene (inkomma).

DUBRETON. Hvad är här på färde, Marcel? Hvad gör du då?69

marcel. Ah, herr Dubreton ... det Sr ni... nåväl, jag trodde, att nfgon hade gömt sig derinne i kabinettet

dubreton. Du tror, du tror... du skulle göra bättre i att uträtta dina sysslor.

marcel. Jäg kan försäkra, Herre, att jag menade til...

dubreton. Godt, godt! Du vet, att jag inte tycker om nyfikna och pratmakare, du är tyväTr begge delarna. Jag säger dig, om du inte bättrar dig, sä kör jag bort dig.

mabcel. Åh, Herr Dubreton, hur kan ni vara si grym ? Jag försäkrar er, att jag...

dubreton. Nog, nog! Lemna oss nu! (tillAnna) Och du, min dotter, hade också kunnat bättre använda din tid än att lyssna till den der gamla pratsjuka narren! Gå och sysselsätt dig med dina böcker. anna. Men, min bästa far... dubreton. Inte ett ord mera! Jag begär ingen förklaring! Gå!

A.nnA (i det hon går, sakta till sin bror). Fördetta bar jag att tacka dig, du stygga bror! Men vänta bara, jag skall hämnas! u,0

SJUNDE SCENEN.

dubreton. Nu läser jag dörren, att vi inte aaå bff Öfverraskade ... ropa du emellertid in fången S

tUGtaB (Uppnår kabinetts-därrn). Kom ut, Paul. frukta ingenting... det är blott min far, som är h«r j paul (inkommer hastigt och vilt falla Hll Dubreton* fetter, hvilket denne förhindrar). Ack, min Herre, förlåt alf den mycknft oro, rom jag förorsakat.70

DUBRETON. Var tyst, låt oss inte förlora tiden! Om du blott förorsakat mig oro, det skulle ingenting betyda; men, olycksbarn, du har bragt mig i den pinsammaste förlägenhet.

paul. Ack, jag vet, jag vet, min Herre! dubreton. Du vet det, och likväl har du kommit hit? Vet du också, att du har förverkat ditt lif? eugene. O, min Gudi Förverkat lifvet! paul. Ja, min Herre, äfven det är mig bekant. dubreton. Men säg då, för Guds skuld, hvad tänkte du på, då du deserterade?

PAUL. Ack, Herr Dubreton, jag tänkte blott på mina stackars föräldrar! Min längtan att få återse dem, att få

trycka dem till mitt hjerta, var alltför stor. Ännu en gång ville jag se dem, ännu en gång ville jag njuta den lyckan att få hvila vid deras bröst... och sedan... nåväl, sedan dö, om så måste ske!

dubreton (afsides, medlidsamt). Beklagansvärde unge man! Hur bedröfligt, om hans ömhet, hang barnsliga kärlek skulle straffas som ett brott!

eugene. Min far, jag tror nästan, attjag i Pauls ställe skulle ha handlat på samma sätt. Är det väl möjligt, att man med döden kan straffa en så naturlig gerning?

dubreton. Tyvärr, är det blott alltför säkert, min son! Det synes dig hårdt och grymt! Nåväl, du har rätt. Men betänk då, att lagarne äro nödvändiga för allmänt bästa... vi måste alla underkasta Oss dem, och ha ingen rätt att beklaga oss, om vi öfYerträda dem. Paul var kallad att tjena fäderneslandet som soldat; då han deserterade, öfverträdde han sin pligt, och han måste nu finna sig uti följ-71

derna af hans handlingssätt. Tyvärr, stadgar lageq dödsstraff för ett sädant brott.

EUGÈNE. Min Gud, jag darrar redan för honom. Gifs här då ingen utväg att rädda hopom, min far?

dubreton. Saken har ett fult utseende, och vi skola stöta på stora svårigheter. Regeringen är för närvarande ganska sträng i dylika saker.

eugene. Men att döda ett barn för det att det velat återse sina föräldrar... det är afskyvärdt!

dubreton. Paul är visserligen att ursäkta, och intet känsligt hjerta skulle vilja fördöma honom. Icke dess mindre ... framdeles skall du bättre än nu kunna inse nödvändigheten af lagens stränghet. Emellertid böra vi inte uppge allt hopp. Krigs-ministern, som lyckligtvis är vänligt sinnad mot mig, har i dag låtit underrätta mig om sin ankomst hit till orten; jag vill strax bege mig till hans slott, som inte ligger långt härifrån, och jag vill se till, hvad som är att göra. Jag hoppas det bästa, och att du, arma gosse snart får lemna ditt fängelse. Men till dess måste du förhålla dig klokt och försigtigt, hålla dig dold och inte låta någon se dig!

paul. Ack, bästa Herr Dubreton, hur god ni är! Hur skall jag kunna tacka er?

dubreton. Min vän! Jag har sjelf förpligtelser mot dina föräldrar, och nu blir jag kanske i tillfälle att afbörda mig en gammal skuld.

eugene. Ack, min far, du är så god och så ädelmodig! Jag ber, låt mig omfamna dig.

dubreton. Rätt gerna, bästa Eugène, desto heldre som jag är ganska nöjd med dig. (Omfamnar Eugène') R|if qvar här hos Paul* medan jag beger mig72

till Ministern. Så snart som möjligt ar jag tillbala. Lef val emellertid! (6dr ut.}

ÅTTONDE SCENEN.

Paul. Ack! Måtte himlen understödja hani goda afsigter!

eugene. Han bad dig hoppas! Och säkert, om afgörandet af din sak beror af Ministern, så har du ingenting att frukta; t; han och min far äro de allra baståå vänner.

paul. Hvilken lycka det vore! Ack, mina älskade föräldrar, då ünge jag återse er, trycka er till mitt hjerta!

eugene. Ja, ja, en inre röst säger mig, att da snart skall få återvända i deras armar!

paul. Min goda, älskade Eugène! Hvilken tack blir jag inte dig skyldig! I sanning, dig har Himfen sändt till min hjelp.

eugene. Nej, nej, inga öfverflödiga fraser... så mycken tack förtjenar jag inte. Men tyst... jag hör steg der utanför, och vi ha glömt att läsa igen dörrn. Fort, göm dig i kabinettet. (Paul g är hattig t ut.)

NIONDE SCENEN.

mabcel (inkommer').

marcel. Kan man se! Ni är ännu ensam, min unga Herre!

XUGiHE. Som du ser! Hvad vill du?73

marcel (afiidti). Den andra är troligtvis äter i sitt gömställe; jag hörde dörrn slis igen. (ßsgt) Ursäkta... ni är inte den jag söker. eucène. Hvem söker du då? marcel. Jag trodde alt han var här. eugène. Men hvem? Tala då! marcel. Herr Dubreton. eugèke. Nej... min far är utgången. marcel. Aha!... Nåväl, Herr Laval är här ... ni känner honom väl ... han önskade få tala vid er far.

eugene (förskräckt). Herr Laval, Gensdarm-löjt-nanten?

marcel. Ja just han. Han är i salen och språkar med Mamsell Anna.

eugene (afsides). Store Gud! Skulle ban ha upptäckt?... (Bögt) Vet du i hvad ändamål han kommit hK?

marcel. Något när har jag reda derpå. Man säger, att ban är på Spåren en viss person, med hvilken han har en liten afftr, ellèr rättare: som den der personen har med honom.

EUGENE. Och hvad Säger man vidare? Dölj ingenting för mig!

marcel. Man säger vidare, att den der vllN skäll vara gömd här i huset.

eugènb. Eländige! Det kommer af ditt oför-synta prat! Du ensam är Skuld till denna hos vis|ta tion.

marcel. Jag, Herr Eugène? Jag svär, att jag lr alldeles oskyldig... oskyldig som det barn, som föddes i natt.74

EUGENE. Nå väl... vi få väl sedan reda på saken. För öfrigt skall min far nog inse hvad som är. att göra och hur han skall behandla dig.

marcel. O. Himmel! Er far! Är det möjligt? Han vet således?

eugene. Min Gud, här kommer någon! Om det vore han!

TIONDE SCENEN.

LAVAL, ANNA (inkommo).

laval. Ni har sagt mig nog, bästa Mamsell Anna! Jag vet redan, att den der unga mannen jag söker, är förborgad här.

eugene (ställer sig beslutsamt framför officeren). Inte ett steg längre, min Herre! Ni ser, att jag är här ensam ... min far är borta.

marcel cafsides). Aha! Nu blir här väl åtminstone ett litet gräl.

laval. Jag behöfver inte hans närvaro. Min unga Herre, jag har nyss hört af er syster, att ni haft en fremmande dold i detta rum. Allting öfvertygar mig, att denne fremmande är en desertör, hvars signalement man skickat mig... och ni inser således, att jag måste arrestera honom.

eugene (till sin systerOlyckliga, hvad har du gjort! Vet du, att din pratsjuka kan kosta en menniska lifvet! Det är Paul Jodin, som du har störtat i förderf. (Anna synes ytterst bestört.')

anna. Store Gud! hvilken olycka! (Lifligt till Officeren) Herr Löjtnant, jag har bedragit er.. . jag75

har ingenting sett, alls ingenting... det var blott ett däraktigt skämt, som jag tillåtit mig.

laval. För sent, för sent, bästa Mamsell! En gammal räf, sådan som jag, låter inte sS lätt lura sjg... Låt oss se till hvar vår desertör finnes. . . Öppna denna dörr, eller måste jag bruka våld?...

paul (utträder ur kabinettet). Här är jag, min Herre! Jag vill inte längre tillskynda mina vänner sorg och oro. Försäkra er om min person, min Herre ... jag är färdig att följa er.

marcel. Himmel! det är ju Paul Jodin! Hvem hade kunnat tro det! O, min fördömda pratsjuka!

laval. Ni är en desertör, en rymmare! Följ mig i fängelset!

eugene. Ett ögonblick, Herr Löjtnant! Jag ber er afbida min fars återkomst... han måste vara här om några ögonblick.

laval. Gerna, min unga Herre! Jag värderar Herr Dubreton alltför mycket, att jag inte skulle med nöje uppfylla er begäran.

anna (kastar sig grälande ned pä knä för Paul). Ack, Paul, min goda Paul, jag är skuld till allt! Kan du väl förlåta mig?

paul. Stig upp, Anna, och anklaga inte dig! Inte du, endast jag är skuld till hela olyckan! Jag har sjelf vållat mig detta öde.

marcel. Ack, min Gud! Jag måste.också be om förlåtelse, min stackars Paul! Hade jag inte haft en så afskyvärd nyfikenhet och en så pratsjuk tunga, då hade ingen menniska i verlden vetat, att en man varit här förborgad.

paul (räcker honom handen). Lugna dig, Marcel! Jag hyser inte minsta groll mot dig.76

marcel. Ack! Jag skall skära af mig denna fördömda tunga, som vållat så mycket ondt.

EUGÈNE (lifligt). Ah, Gud vare lof! Der kommer nu min far!

ELFTE SCENEN.

dubreton (inkommer).

dubreton. Hvad är här på färde? Ah, se der Herr Löjtnanten vid Gensdarmerna! Och... hvad är det?... Paul!

eugene. Ja, tyvärr, min far! Én obetänksam pratsjuka har för Herr Laval förrådt den tillflyktsort, vi ansågo säker för den stackars Paul.

laval. Ja, så är det verkligen, min Herre! Jag efterspanade denne unge desertör och fick snart vets» att jag skulle finna honom hos er.

dubreton. Men hur är det väl möjligt? Hur kunde ni få veta?... Hvem är den skyldige?

Paul. Nåd, Herr Dubreton? Jag har redan förlåtit dem.

dubreton. Men jag, jag förlåter dem inte. anna. Min far! Min goda far! marcel. Goda Herre!

laval. Jag kan åtminstone vitsorda, aU den obetänksamhet, som gjorde mig en så stor tjenst, inte rar förenad med minsta elaka afsigt.

paul. Herr Dubreton, jag ber, straffa ingen för min skull! Det skulle göra mitt svåra Öde ännu bedröfliga».; Fi 5» f*77

DtJBRETON. Nå val, ditt goda hjerta förtjenar en belöning. (TiU Laval) Ni, min Herre, tan för öfrigt bespara er mödan att föra den unge mannen i fängelse. Har ar hans afsked, undertecknadt af Krigsministern.

LAVAL. Åh!... riktigt! Nå, i sanning, det gläder mig. Jag gratulerar, att den fatala saken tagit en så god vändning.

anna. Gud vare lof! En svår tyngd faller från mitt hjerta.

marcel. Och från mitt då! Min Gud! Jag trodde hvart Ögonblick att jag skulle qväfvas.

DDBRBTON. Godt! Godt! Dermed låta vi saken vara afgjord; — men jag hoppas, att detta blir en varning för er. Isynnerhet för dig, min dotter!

eugene. Jag känner mig så lycklig. Min goda Paul, Ifit mig få omfamna dig!

PAUL. Af hjertat gerna, min dyra Eugène. I hela mitt lif skall jag känna mig tacksam mot dig.

DUBRETON. Nå val, låt oss nu gå tillbaka i salongen och med en liten glädjefest fira det lyckliga slutet på faran. Herr Laval, behagar ni bli vår gäst?

laval. Med största nöje! Jag tycker om sådana fester... det är vederqvickelse-stunder, som sällan förekomma under våra sorgliga pligter.

PAUL. Men jag... jag längtar att få omfamna mina föräldrar... om ni tillåter, så ...

DUBRETON. Jag har förutsett din önskan, bastå Paul! Blif qvar här; dina föräldrar skola snart komma.

PAUL (glad). O, min välgörare!

MARCEL. Nå, Gud vare lof, detta fogar sig ju förträffligt, och jag känner mig så lycklig öfver det goda slutet pi den olycksaliga historien! Men en sak78

vet jag... för framtiden skall jag ta mig i akt och förr låter jag skära tungan af mig , än jag en gång till sqvallrar. Så mycket har jag redan lärt, att ingenting vållar så mycken ledsamhet och förtret som sqvaller. Således för framtiden: Tand för tunga!

(Ridån faller.)HEXMASTAREN.PERSONERNE:

fru ton sternberg. august, hennes son. julie, hennes dutter. henrik von wildenfbls. elise, hans syster. gabriel, i

LUCiAN, | Augusts och Julies lekkamrater. sophie, 1

justine, Fru von Sternberg* kammarjungfru. robert, en gammal betjent.Scenen är ett rum med dörrn åt en trädgård.

FÖRSTA SCENEN.

JUSTIHl (ifrigt sysselsatt med att räkna spelmarker på ett bord).

JUSTiNE. Jag räknar och räknar oupphörligt; men jag får inte mer än nittisex, och ändå skall det vara hundra. Det är i sanning odrägligt, att de barnen inte ska göra annat än dårskaper. Knapt sätta de sin fot in i ett rum, så är om fem minuter alltsammans huller om buller. Men hvad hjelper det att jag resonnerar för mig sjelf? Jag måste genomsöka alla vrår och vinklar, för att få reda på de bortkomna markerna. (Går Öfverallt omkring och söker under stolar och soffa m. m.)

ANDRA SCENEN.

FRU VON STERNBERG (inkommer).

fru von sternberg. Hvad söker du så ifrigt, Justine?84

justine. Jag söker efter spelmarkerna, nådig Fru. fru von sternberg. Men ser du dä inte, att de ligga der på bordet?

justine. Dem söker jag inte, nådig fru, jag söker dem som fattas.

FKU von sternbebg. Jag vill hoppas, att inga kommit bort.

JUSTiNE. Ack ja, de måtte väl inte det! Men i alla fall... det felas sex. Inte sant, det fanns hundra i pungen?

fru von sternbebg. Det vet du likså bra som jag sjelf.

justine. Men jag kan omöjligen finna mer än aittifyra. J?g ber, nådig Fru, om ni sjelf ville vara så god och räkna dem.

fru von sternberg (räknar). 1 sanning, här finns nittifyra. Då vi i går afton slutade spelet, funnos de likväl alla. Hur har du kommit på den tanken att räkna markerna?

justine. Emedan jag förut, då jag gick in i kammarn, såg att barnen lekte med dem.

fru von sternberg. Men detta är rätt förargligt. Jag har uttryckligen förbjudit dem att röra vid dessa marker. Det finns andra, som de få leka med. Hvem har gett dem markerna?

JUSTiNE. De togo sig sjelfva den friheten att leka med dem.

fru von sternberg. Sjelfva? Jag måste fråga dem. Hvar äro de?

JUSTiNE. 1 trädgården ... der såg jag dem åtminstone för en stund sedan.

fru von sternberg. Ropa strax hit Julie! Men hör på: finns det också andra små hos mina barn?85

justine. Ja visst... deras lekkamrater ha kommit hit, och ... hvem vet?...

fru von sternberg. Huru? Bar du misstanka

på någon?

justine. För nådig Fruns barn och för Fru Roths, också vill jag ansvara; men...

fru von sternberg. Men inte för de andra? ... Justine, svara mig fort!

justine. Nådig Fru, de andra känner jag inte så noga.

fru von sternberg. Men hvad säger du? Dessa barn, så väl uppfostrade och hvilkas föräldrar äro så väl ansedda och så förnäma?

justine. Ursäkta, nådig Fru!... Jag vet inte hvad jag säger... jag skall ropa hit Mamsell Julie ... Ah, der är hon!

TREDJE SCENEN.

JULIE (inkommer).

fru v. sternberg. Julle, hvem har tillåtit dig att ta mina spelmarker? Har jag inte sagt dig väl hundra gånger att du aldrig får röra vid dem? julie. Söta Mamma, det är inte mitt fel. fru v. sternberg. Hvems är då felet, kära bara? Det vill jag veta.

JULIE. Henrik von Wildenfels ock haas syster äro skuld till allt. Jag hade hämtat hit elfenbens-markerna, som du skänkt mig; men dessa ville de-inte ha. "Fy då," sade de, "vid sådana der stygga marker äro vi inte vana; vi måste ha siifver-märker."86

Och nu sökte de så länge i lådorna, tills de ändtligen fingo reda på silfver-markerna-

fru v. sternberg. Men hvarföre S8de du dem inte, att jag har förbjudit dig att röra vid dessa marker?

JULIE. Jag sade dem det; men de ville inte höra på mig. Jag tror sannerligen, att de hade slagit mig, om jag inle gifvit efter.

justine. 1 sanning, det måste vara väl uppfostrade barn; det får jag tillstå;

fru V. sternberg. De borde åtminstone ha räknat markerna, innan de sprunge sin väg ned i trädgården.

julie. Ja söta Mamma, det bad jag dem också göra. Men då jag hade räknat några, så tog Henrik dem ifrån mig och blandade dem åter med de andra. Derpå lade han allesamman i pungen och drog oss med sig ned i trädgården.

fru v. sternberg. Men vet du, att det nu felas sex silfver-marker?

julie. Är det verkligen sant, Mamma? fru v. sternberg. Huru, huru? Om det är sant, då din mor säger det? För öfrigt kan man inte lita på dig i någonting, Julie! Du borde ha sett efter, att ingenting var borta.

Julie. Ack, min Gud, söta Mamma, jag var verkligen så förargad. Barnen hade beständigt dumma upptåg för sig. Oupphörligt måste man ha ögonen på dem och springa efter dem; annars hade de förstört vaser, speglar, allt. Markerna måste de ha strött omkring, medan jag var sysselsatt på annat håll.

fru v. sternberg. Godt, godt! Vi måste nödvändigt ha reda på dem.87

jvstinb. Ja, nådig Fru; men jag vet i sanning inte på hvad sätt. Skola vi kanske undersöka de unga Herrarnes fickor innan de gå sin väg.

FRU v. sternberg. Fy då, Justine! Hur kan du tänka, att jag skulle göra deras föräldrar ett sådant obehag?

julik. Jag kan inte heller föreställa mig, att någon enda bland dem skulle vara i stånd till en sådan l&ghet.

fru v. sternberg. Jag tror det lika litet; men vid deras ålder begår man lätt en obetänksaophet. Gå, kära barn; fråga dem höfligt och artigt om inte möjligtvis någon af dem i tankarna stoppat markerna till sig. Men du måste gå försigtigt tillväga, att de inte finna sig förolämpade. Du bör inte förråda minsta misstanka att någon med afsigt kan ha tagit markerna med sig.

Julie. Ja visst, söta Mamma! Jag går strax. fru v. sternberg. Du kan ju säga dem, att din egen försumlighet är skuld till hvad som händt, och att man skulle hålla sig till dig, om inte markerna iterfunnes.

julis. Jag förstår, söta Mamma. fru T. sternberg. I förbigående kan du säga åt Robert, att jag önskar tala med honom. Och gå nu, mitt barn!

Julie. Ja, min mor! (Går ut.)

FJERDE SCENEN.

JUSTINE (tom åtrr varit tyneUatt med att »Oka). Se s& nu vet jag då bestämdt, att de inte fisnas här i rummet Jag har noga genomsökt hvarenda liten vrå.88

»Ht v. STHH|Bmtt. HåsåelM» är emættertM rätt förarglfg. Sådant viHe jag inte gerna skulle kemma i fråga i mitt hos. Ehuru väl jag måste önska att sakta bitr upplyst, fruktar jag likväl en obehaglig upptäckt.

FEMTE SCENEN.

ROBERT Cinkommer). Här är jag nådig fru! Hvad befaller ni?

rau T. STERNBERG. Robert, jag måste säga dig, att det felas sex stycken af mina silfvermarker.

ROBERT. Min ßnd!... Ni misstänker väl intet att jag skulle ha tagit dem?

fru v. sternberg. Gud bevare mig från det, min vän! Jag känner dig alltför väl, för att komma på sådana tankar. Men efter som du har städat rummet, vllFe jag likväl fråga dig om du inte möjligtvis har sett markerna någonstädes?

ROBERT. Hur vore väl det möjligt, nådig fru?

fru v. sternberg. Jag vet väl, att det är mindre sannolikt. Emedlertid ha barnen lekt med markerna och de kunde ju händelsevis ha rullat bort i någon mörk vrå. Baro äro ©försigtiga,

ROBERT. Jag försäkrar nådig frun, att jag har ingenting funnit.

fru v. sternberg. Desto förargligare är det. Jag är verkligen hsit förtretad. Hvad skall jag göra? Säkert är emedlertid, att markerna först i dag kommit bort; ty I går afton räknade jag d«m allesamman och lain 4å fulla antalet. Sök ännu en gång* Ju-stlnel89

justihk. Ni ser ju, nådig fra, jag har vändt upp •ch ned på allt. Vi arma tjenare äro illa ute, då något sådant händer i ett hus. Då ar det ofta vi, som få skulden... och äfven de ärligaste undgå inte misstankar.

fru v. sternberg. Kommer inte i fråga, kära Robert. Men de ärliga borde hjelpa mig att upptäcka de oärliga.

ROBERT. Börja méd att visitera mig, nådig fru! Skälmar och spetsbofvar bli alltid först förargade, om man misstänker någon.

JUST1NE. Åh, hvad det beträffar, så kan jag, Gud ske lof, vara helt lugn. Men obehagligt är det i alia fall för tjänstefolket, då en hus-visitation måste anställas.

FRU V. STERNBERG. Men sätt er då i min ställning och säg .. . hvad skall jag göra?

ROBERT. Jag vet hvad jag skulle göra i nådig fruns ställe. Jag har uttänkt en plan. Om nådig frun tillåter, att jag utför den, så vill jag ansvara för, att vi snart skulle få reda på de boitkomna markerna.

fru v. sternberg. Men du får inte glömma, att vi iate böra förolämpa någon. Hvari består då din plan?

HOBSkT. Øet törs jag inte säga, nådig fra; ty ett enda ord kunde lätt förråda allt. Vill ni bara ha den godheten att

samla ihop hela det lilla sällskapet här i detta rum, och jag lofvar er, att tjufven skall hit sin egen anklagare.

rau v. sternberg. Jag vet likväl iate, om jag bör samtycka Robert.90

ROBERT. Min allra bästa nådig fru, ni känner ju mig! Ni kan vara öfvertygad om att ingen utom den brottslige skall ha skäl att klaga öfver mig, och honom vill ni väl inte ta i försvar?

fru. v. sternberg. Nej, nej, jag känner din klokhet, din försigtighet. Jag vill förlita mig på dig.

robert. Godt... då skall jag förbereda ett litet hexeri. Förskräcks bara inte; saken är bel enkel och naturlig. (Går ut).

SJETTE SCENEN.

justine. Nådig fru, hörde ni att han talade om hexeri? Vore jag inte si säker, si skulle jag dö af räddsla.

fru v. sternberg. Men si tig då, enfaldiga flicka.

SJUNDE SCENEN.

august (inkommer').

fru v. sternberg. Ah, se der, August! Hvarföre så brådtom? Vet du kanske något om markerna?

august. Nej, min mor, jag vet bara att det felas sex. Julia sade oss det.

fru v. sternberg. Aha... och hur upptog man den underrättelsen?

august." Jo, vi blefvo inte lite öfverraskade deraf. Lilla Roth och hennes syster ville gerna ursäkta sig hos mamma... de äro alldeles utom sig.01

fru v. sternberg. Att misstänka någon af dem, det kunde aldra minst falla mig in. Och Henrik von Wildenfels då?

august. Ah, han är ursinnig. Han säger att det vore just en vacker gästfrihet, om man ansåg honom for en tjuf.

fru v. sternberg. Jag hoppas emedlertid, att Julias uppförande inte retat honom.

august. Nej, visst inte! Tvärtom, Julie kunde inte visa sig mera grannlaga.

fru v. sternberg. Men hvarför blef han då så ursinnig? Man har ju alls ingenting emot honom personligen!

august. Jag vet inte hvad han vill. Julie tog honom afsides; men han ville inte en gång höra på henne... han ville bort och det på ögonblicket. Lyckligtvis har han lemnat sin hatt qvar här inne. Han måste först komma att hemta den här; men sedan låter han väl inte längre uppehålla sig. Han hotade att omtala alltsammans för sin far och att klaga på oss.

fru t. sternberg. Han skall inte slippa härifrin, och jag skall sjelf tala med hans far, då han kommer för att hemta honom.

august. Alla de andra begära med hög röst att få rättfärdiga sig.

fru v. sternberg. De behöfva alls inte rättfärdiga sig. Jag önskade bara få veta om de möjligtvis skulle kunna ge mig någon upplysning. De äro alla så väl uppfostrade, att man inte gerna kan tro dem i stånd af en låghet. Men barn har ju den ovaaan att vilja se och röra vid allt... oob man kan92

ju vara nog tankspridd att stoppa nflgot i sin ficka, utan att derföre ha haft för afsigt att stjtfa!

AUGUST. Ja visst, min mor! Helt nyligen stoppade jag i hastigheten Julias hörs i min ficka.

fru v. sternberg Tyst... jag hör dem komma. Justine lemna mig ensam med dem och se efte*, om Robert snart är färdig med sina förberedelser.

justine. Jag lyder, nådig fru... men i sanning, jag darrar af ångest... han är en hesmästare .. . Hu! (Går ut).

ÅTTONDE SCENEN.

julia, henrik, elise, gabriel, lucian sophie, (inkomma).

fru v. sternberg. God dag, mina barn! Det gläder mig att se ec.

Henrik. Fru von Sternberg, Julie kom nyss och sade oss, att det felades sex spelmarker af dem som vi olyckligtvis lekte med. Det gör mig mycket ondt, men i sanning, jag kunde inte tro, att man skulle misstänka någon af oss att ha stulit dem. Jag åtminstone undanber mig sådant för så vidt det angår mig och mina systrar.

fru v. sternberg. Åh, Gud bevars, kära Henrik! Vi ha visst inte tänkt oågot dylikt. Julie har v8t inte sagt dig, att jag hyste någon misstanka mot dig!

ELISE. Nej, nådig fru, hon menade, att vi möjligtvis i tankarna kunde ha stoppat dem till oss, eller tagit dem med oss ned i trädgården, för att leka.

fru v. sternberg. Nå ja, hvad hade väl det gjort? För öfrigt har Jutta begått det felet att icke ge93

sina ben-marker att leka med, utan i stället mina silfver-marker.

GABRIEL. Ack, nådrg fru, för oss hade det varit enahanda ... vi skulle hvarken ha tagit några af det ena eller andra slaget.

lucian. O min Gud! Jag skulle aldrig våga att åter sätta min fot här i detta hus, om jag bara hade tagit så mycket som en knappnål.

SOPHIE (tiUnder ut och in på sina fickorHär ser ni nu, mina fickor äro tomma.

fru v. sternberg. Se så, se så, mina barn, jag har ju redan sagt er, att jag inte hyser minsta misstanka mot er. Spelmarkerna äro inte heller en så betydande förlust. Likvisst kan jag inte neka, att händelsen varit rätt oangenäm för mig, och gerna ville jag förlora tio gånger så mycket om bara inte dessa olyckliga marker hade kommit att begagnas.

Henrik. Nå väl, äro de, som ni sjelf säger, af mindre högt värde, då skola de svårligen finnas hos någon af oss. Men tjenstfolket.. . man har ofta exempel på, alt de äro mindre ärliga. Mer än en gång har man hos oss haft skäl att beklaga sig öfver dem.

jui.ie. Men jag kan försäkra, att aldrig något dylikt förmärkts här hos oss.

August. Ja, jag ansvarar också för våra tjenares trohet.

fru v. sternberg. Jag har alltid haft oinskränkt förtroende till dem. Emedlertid, om du till äfventyrs skulle ha märkt något, min kära Henrik, så skulle jag rätt gerna se, att du meddelade mig det. hbnrik. Åh, ingenting, ingenting.,. men såg94

jag inte en kammarjungfru gå hit in, då vi lekte med hvarandra i trädgården.

fru v. sternberg. Justine ? Åh, hvad henne beträffar, är jag fullkomligt lugn. I hels tio åren har hon varit hos mig... Allt går genom hennes händer, och vore hon oredlig, då hade hon redan kunnat tillegna sig saker af vida större värde.

henrik. Men var inte er gamla betjent Robert också härinne? Han ser mig misstänkt ut, den gamle gråskallen. Jag ville inte möta honom ensam en natt i skogen.

fru v. sternberg. Fy då, Henrik! Hur kan du hysa sådana tankar om den ärliga Robert? Han var redan en trotjenare hos min svärfar, och jag kunde säga, att han tillhört familjen längre än jag. Vore han otrogen, då kunde man inte sätta tro till någon menniska i hela verlden.

Henrik, Nå väl, kan inte eljest under vår frånvaro någon ha smygt sig in i rummet?

fru v. sternberg. Det kunde väl vara möjligt, och jag vill underrätta mig derom. Lek nu emellertid tills jag kommer tillbaka.

Henrik. Nej, nådig fru! Efter hvad som här förefallit, kan jag inte längre bli qvar här. August, vet du inte hvar min

hatt tagit vägen?

August. Robert har tagit den för att borsta den .. . han skall straxt ge dig den tillbaka.

henrik. Men jag vill, jag måste ha den nu strax.

ELISE. Vill du då inte vänta på pappa? Du vet ju, att han kommer och hemtar oss i vagn?

fru v. sternberg. Också tillåter jag inte, att du går hem till fots. Det är ju nära en timmas väg95

till din fars slott. Vänta mig här, kära Henrik .., jag kommer strax tillbaka.

NIONDE SCENEN.

hehrik. Jag är verkligen högst förvånad öfver att din mor kan våga hysa så afskyvärda misstankar mot oss. Personer sådana som vi... stjäla spelmarker!

Julie. Något sådant har min mor visst inte tänkt. Hon trodde, att någon af oss af tankspriddhet möjligtvis stoppat dem i fickan, och jag inser verkligen inte hvarföre sådant skulle varit omöjligt.

henrik. Ah, om här varit idel borgarbarn, då hade hon gerna kunnat tro hvad hon velat. Men hon borde|väl göra någon åtskillnad.

Gabriel. Det ser nästan ut som om du menade oss, Henrik... åtminstone tyckas dina blickar antyda sådant. Men jag måste säga dig, att man här på landet inte skattar adeln efter börden, utan efter de godas uppförande och ädla tänkesätt.

henrik. Ah, kan man se huru högdraget bondfolket är nu för tiden! Ni kunna skatta er lyckliga, att det inte fins några andra barn här i granskapet, och att August och jag på visst sätt äro tvungne att umgås med er och att bjuda er till oss. Denna nedlåtenhet borde ni veta att värdera. I staden... det kan ni vara säkra på... der får ni aldrig den äran att leka med oss, i trots af ert goda uppförande och era ädla tänkesätt.

August. Tala du blott för dig sjelf Henrik. Hvad mig beträffar, så skall mina vänners sällskap,106

det må nu vara på landet eller i staden, alltid skän-

ka mig lika nöje.

Julie. Ja, säkert, Herr Henrik v. Wildenfels! På en enda dag ge de större bevis på ett godt uppförande, än ett helt dussin sådana små ädlingar som ai, gifva på ett helt år.

ELISE. Der fick du din beskärda del, min bror! Men det var rätt åt dig', hvarföre retar du dem?

Henrik. Se så der... vill du också ge din klokhet till pris? I djupet af ditt hjerta tänker du säkert liksom jag, om du också inte vill tillstå det här inför dessa. Har du redan glömt hvad vår mor så ofta inpräglat hos oss angående dessa barn af låg härkomst? Gif er aldrig i sällskap med sådant folk, säger hon, bland så simpla menniskor kan man endast få erfara simpla tänkesätt.

AUGUST. Hör på, Henrik, skulle du verkligen kunna anse mina vänner här nog låga att i ett främmande hus tillegna sig andras saker?

GABRIEL. Och säg mig sedan, om jag törs fråga: voro väl vi de enda, som togo plats vid spelbordet?

sophie. Visst inte ... tvärtom såg jag, att du hade markerna i din hand strax ipnan de kommo bort.

(Henrik rusar fram, för att slå henne. August och Gabriel kasta sig emellan och hålla honom tillbaka).

AUGUST. Inte så häftigt, inte så häftigt, min bästa vän! Sådant der tål jag inte i min mors hus.

Gabriel. Lät honom vara, bästa August, jag skalt nog veta att ta min syster i försvar. Han skulle bara understa sig att röra henne! Jag fruktar hvar-97

ken för honom sjelf, eller för hans adliga härkomst, det kan jag försäkra.

Henrik. Bah ... skulle det väl kunna falla mig in att slåss med borgarfolk!

julie. Bra, bra! Men du finner ändå inga betänkligheter vid att misshandla en stackars borgarflicka.

Henrik. Jag låter ingen angripa min heder ostraffadt.

ELISE. Också hade Sophie gjort bittre i att tiga.

JULIE. Hon är ju bara ett barn, och man kan väl förlåta henne, helst då hon säger refia sanningen!

henrik. Sanningen? Hvad har du då hört af henne?

Gabriel. Ingenting annat, än att du sist hade spelmarkerna i din hand, och att de sedan försvunnit. Ingenting vidare! Har hon väl sagt något annat? Och skulle detta kanske inte vara sant?

Henrik. Jag förnedrar mig inte att svara derpå.

gabriel. Det tror jag gerna, helst du rimligtvis ingenting kan svara.

TIONDE SCENEN.

fru v. sternberg (inkommer). Hvad är här för väsen? Jag vill väl inte tro, att man tvistar i mitt hus?

henrik. Och jag hoppas, min fru, att ni skyddar mig mot de förolämpningar, med hvHka denna pojke öfverhopat mig.

fru v. sternberg. Pojke, Hvad är det för ett opassande ord? Jag är inte van att så kalla dessa baro, och ännu mindre att höra klagomål öfver dem.

1098

AUGUST. Allt kommer derpft an, att vira smt vinner inte kunna fiona sig uli att behandlas högdraget.

JULIE. Ja, ja, Herr Henrik v. Wildenfels ür ganska missbeliten öfver att här inte finns ett dussin unga prinsar som kunde hålla honom sällskap.

Gabriel. Och han Inbillar sig, att man snarare kan för en stöld misstänka barn af vår härkomst och vårt stånd, än sådana af adlig familj.

lucian. Liksom om vi inte hade lika mycken hederskänsla som han!

sophib. Och mig... har han inte velat slå mig? Lyckligtvis voro August och min bror tillstädes, och de höllo honom inom skrankorna.

fru v. sternberg. Men allt detta låter ju alldeles otroligt.

ELiSB. Ah ... min bror är något för liflig, och derföre...

fru t. sternberg. Liflighet passar ganska väl för hans ålder... men den berättigar honom ingalunda till ett oskickligt och rått uppförande.

ELFTE SCENEN.

robert (inkommer med en korg, äfvertäekt med en handduk} t korgen finné en (upp). Det är som jag sagt, nådig Fru! Så sant jag heter Robert, alla era tjenare äro oskyldiga. Jag kan i den saken fullkomligt lita på min tupp; ty han är en osviklig tupp. sophie (jublande). Ack, en tupp! en tupp! robert. Ja, en tupp, ingenting annat. Se hit! (Han lyfter upp handduken, sä att man kan se hufvudet och halsen på tuppen) Har ni sett honom? Det99

ar bara en tupp... men en tupp, som inte har sin like i hela verlden. Han upptäcker för mig saker, som ingen menniska kan ta reda på. Har någonting kommit bort, så behöfver jag bara fråga honom j han skafTar strax reda derpå, om det också funnes på tio mils afstånd, och vore undangömdt i den mörkaste vrå.

julié. Nå då kan han väl också säga oss hvem som tagit spelmarkerna?

ROBERT. Om han det kan? Det skulle jag tro! Il'ir på... för inte länge sedan hade någon stulit ifrån mig min

pipa, som jag hade förvarat i skåpet Jag hämtade strax min tupp, och hvad tycker man väl? Hvem var tjufven? Jo, den lilla fula postiljo-nen, som nyligen bröt benet af sig.

sophie. Men, Robert, kan du då få tuppen att

tala?

ROBERT. Jo jo men... det vill säga så godt en tupp kan tala. Kukeliku! säger han, och det förstår jag lika bra, som om Herrskapet säger något åt mig.

julie. Men hur kommer det till, att du aldrig förr nämnt något till oss om din tupp?

ROBERT. Rors, emedan vanligtvis ingenting stjä-les bort här I huset.

JULIE. O, jag ber, min mor, låt honom då få visa sina konststycken.

fru v. sternberg. Jag har ingenting deremot... det blir åtminstone en liten förströelse för oss. Fort, Robert, börja då!

ROBERT. Ah, nådig Fru, så fort går det inte heller. Framför allt fordras ett mörkt rum, hvaruti iugen ljusstråle får intränga.100

fru v. sternberg. Det kunna vi strax åstadkomma; vi behöfva bara skjuta till fönsterluckorna. juhe. Det skall jag göra. fru v. sternberg. Nå, kan du inte ge dig till tåls? Låt Robert hållas ... han skall nog besörja det nödiga.

robert. Ja, nådig Fru... jag går strax... [Går ut.)

TOLFTE SCENEN.

(Sd snart Robert gått ut, tränga sig alla barnen kring korgen. Henrik ensam håller sig på afstånd. Han röjer en viss förlägenhet och bestörtning

AUGUST. Ja, bestämdt, denna tupp har verkligen något öfvernaturligt i sitt väsen. Hans ögon blixtra som två stjernor.

JULIE. Och hans hals ... hur röd den är! Och hur han vänder på hufvudet och blickar på oss!

sophie. Men ni skola ändå inte tro hvad Robert inbillat er. Allt det der kan ju inte vara sant!

lucian. Ja, ja, min far har sagt mig hvad man bör tänka om sådant. Jag tror inte ett ord.

Gabriel. Robert är en gammal jägare, och jag tror snarare att han med sin bössa kan bringa fåglar till tystnad, än att han med sina trollkonster skulle kunna förmå dem att tala.

ELISE. Åh, hvem vet likväl? Min gamla amma har berättat mig underbara saker om dylikt.

Henrik. Hur kan du väl tro sådana dårskaper? Hur kan du väl uthärda sådant, syster? Hade jag bara min hatt, så ...101

fru v. sternberg. Det gläder mig, att du talar så förståndigt, Henrik! Jag är sjelf af den mening, att Roberts trollkonster inte duga till något, och att hela saken kommer att upplösa sig i ett hjertligt skratt." En tupp kunna upptäcka en tjuf! Hur löjligt!

henrik. Ja, alltför löjligt! Vi få inte litet roligt på hans bekostnad. [Fönsterluckorna flyga plötsligt igen. Det blir mörkt) Men hvarföre detta mörker? Jag kan alls inte fördra mörker, jag.

JULIE. Men, Mamma, om tuppen inte ser någon, hur skall han då kunna upptäcka tjufven?

fru v. sternberg. Ja, mitt barn, det måste jag tillstå, att jag inte sjelf förstår.

sophie. Om jag bara visste hur man kan få honom att gala, den der tuppen! Hör pä min snälla tupp, ser du inte hur mörkt här är? Fort, låt höra ditt kukeliku! Han säger inte ett enda ord!

Julie. Naturligtvis ... emedan han lyder bara sin Herres befallningar. (Robert kommer tillbaka.')

TRETTONDE' SCENEN.

fru v. sternberg. Är du nu belåten, Robert? Här inne syns ingen strimma af dager mer.

robert. Allt är nu i ordning, nädig Fru! Nu kunna alla, som ingenting ha att förebrå sig, stanna qvar här inne. Den soin deremot känner sig skyldig, honom ger jag det välmenta rådet att gå sin väg. Hvad?... Bli alla qvar?

henrik (afsides). Ha, en sådan listig orm! (Bögt) Tror du oss vara så dumma?

robert. Nå, välan, så må trolleriet börja då! (Ban svänger trollstafven och beskrifver med den en cir-102

kel kring korgen, i det han för tig mumlar några otydliga ord) Se sä der ja! (Högtidligt)

Pass på, du kloka djur och uppenbara Hvem ibland dessa kan väl tjufven vara! Nu, mina unga herrar och damer, torde ni ha den godheten att stiga närmare. Hvar och en i .sin tur sticker högra handen under handduken och stryker tuppen långs åt ryggen. Så snart den brottslige berör honom med sin hand, få vi strax höra honom gala tre gånger.

Pass på, du kloka djur och uppenbara Hvem ibland dessa kan väl tjufven vara. Välan! Kommen närmare! Hvem vill göra början?

fru v. sternberg. Men hvarföre dröja ni då? Man kunde nästan tro, alt ni allesamman vore skyldiga.

sophie. Välan då! Jag är den yngste; men ändå vill jag föregå med ett godt exempel. (Hon sticker handen under handduken och stryker ett par gånger luppen! fjädrar) Ser ni nu ... han gal inte. Det är inte jag, som har tagit markerna.

robert. Godt, godt! Lägg nu din hand bak på ryggen och gå åt den här sidan. Se så! Hvem kommer nu?

sophie. Jag har redan stått profvet. Gud vare lof!

ROBERT. August, nu är ordningen hos dig.

August. Ah, jag har lika litet att frukta som Sophie. Se så der ... saken är verkställd. Hör ni tuppen gala? Skall jag också hålla handen bakom ryggen?

KOBERT. Ja visst, ja visst. Det måste alla; det är af största vigt. Nu vidare! träd nu fram en annan!103

Julie. Jag kommer nu. Om han gol för mig, då vore han verkligen en nedrig lögnare.

kobert. Godt... ställ dig bredvid din bror. Hos hvem är nu ordningen?

ELISE. Hos mig ... han är stum som fisken. Det är alls inte farligt att röra vid honom. Hela fyra gånger strök jag hans fjädrar.

robert. Nå, ha alla sina händer bakom ryggen? sophie, august, julie, elise. Ja, ja, ja, ja! gabriel och lucian. Nu du, Henrik! Sedan komma vi.

henrik. Jag skulle bry mig om sådana dumheter! Lit mig vara i fred!

fru v. sternberg. Men du vill väl inte förstöra alltsammans, Henrik? I sanning, du borde vara artigare!

henrik. Nåväl, om ni ändtligen så vill, hvarför inte? Här är jag! Nåväl... han gol lika litet för mig, som för de andra!

sophie. Ack, min Gud!... nu återstår ingen mer än mina begge bröder. En af dem måste vara den skyldige. Och likväl... nej... det kan jag aldrig tro! (Gabriel och Lucian gå Uktom de förre fram till tuppen, utan att denne rör tig. Derpå börja alla »kratta högt.)

alla. Men lufven? Bofven? Hvar finns han då? Hvem är han?

fru v. sternberg. Bobert, packa du dig din väg med din tupp! Han tycks mig i sanning inte vara särdeles stor hexmästare, och han skall svårligen ta reda på spelmarkerna!

kobert. Sannerligen är jag icke helt .bestört. Men t&lamod bara! Ingen slipper härifrån. Ännu ir114

det inte slut med saken. Ha alla ännu sina händer bakom ryggen? (Barnen vilja skingra sig) Stå StiHa, säger jag er! Må ingen röra sig! De äro som qvicksilfver ... de kan inte hålla sig stilla en minut. (Till Fru v. Sternberg) Nådig Fru ... här måste säkert ha fattats något vid mitt trolleri. Jag skall strax hämta ett ljus, för att se efter. Men se till, jag ber, att ingen aflägsnar sig från sin plats, förr än jag kommer tillbaka. (Går ut.)

FJORTONDE SCENEN.

henrik. Trodde jag inte det, att det skulle sluta så här! Idel dumheter! Ingenting annat!

sophie. Ja visst; den der tuppen är ingen tupp, han är en åsna.

elise. Jag är rätt glad, att vi afslöjat den krabaten ...

jülie. Men jag måste väl veta hvad Robert skall göra med ljuset.

fru v. sternberg. Tålamod bara... det få vi nog se.

sophie. Jag för min del, nu hade jag god lust att se tuppen... hur skamflat han måste se ut... ha, ha, ha!

FEMTONDE SCENEN.

(Robert kommer tillbaka med ett ljus och närmar sig barnen. Ban stannar hos Sophie, som står honom närmast).

robert. Se så, fort nu, räck mig din lilla hand. (Sophie räcker honom sin venstra hand) Nej, inte den .,.105

den, som du håller bakom ryggen ... godt... ocn, bra, bra!

SOPHIE Cger Ull ett rop, i del hon ser på sin hand). O, min Gud, hur ful min hand är! Alldeles kolsvart! Den blir väl inte alltid sådan, bästa Robert?

ROBERT. Nej, mitt barn, var utan fruktan. Jag skall tala med min tupp och han skall göra handen åter hvit som snö. (De andra barnen afbida icke, att Robert skall undersöka deras händer. De betrakta dem med förvåning och skrika till nästan alla pä samma gång.)

august. Jag har alldeles svarta fingrar.

Julie. O, den stygga, den oartiga Robert!

ELISE. Jag vore färdig att vrida halsen af tuppen.

Gabriel. Nå, mina manschetter äro temligen illa åtgångne.

LUCIAN. Min hand ser ut som om jag sotat ner den på en gryta.

HENRIK (upplyfter triumferande sina händer). Se på mig! Jag är den ende, som bevarat mina händer hvita.

ROBERT Qskyndar fram till honom och fattar honom i armen). Således är det du, junker, som ha spelmarkerna i fickan! Gif fram dem strax, eller visiterar jag dig och gör dig från hufvud till fot lika svart som en Mohr!

ELISE. Svart som en Mohr? O, min Gud, hvad är att göra? Gif fram markerna, min bror, om du verkligen har dem.

fru v. sternberg. Robert, betänk hvad du gör!

ROBERT. Frukta inte, nådig Fru ... jag är säker på min sak. Fram med markerna, eller gör jag ditt106

ansigte så kolsvart, att du skall se ut som den svartaste Neger.

HENRIK (blek och högst förvirrad). Det 8r väl möjligt, att jag i tankarna ... (Söker i sin ficka) det är sant, jag hade dem i handen; men... (låtsar liksom om han plötsligt fann dem i västfickan) Ack, min Gud! der äro de verkligen! Hvem hade väl kunnat tänka sig det. (Alla stå helt bestörta af förvåning, Benrik synes mycket förlagen).

fru v. sternberg. Robert! (Han närmar sig) Tag bort tuppen och ljuset, och öppna åter fönsterluckorna. (Sakta) Inte ett ord om allt det här för någon af tjenstfolket! Har du förstått mig?

robert. Ja, nådig Fru, jag skall lyda. (Går ut).

SEXTONDE SCENEN.

FRU V. STERNBERG (till Barnen). Gå nu dit in i kammaren, mina barn, och tvätta era händer rena. Men akta er noga, att ni inte smutsa ner era kläder!

sophie. Gifve Gud, att vi blefve rena igen! Det vore ju gräsligt, om vi alltid skulle ha svarta händer.

fru v. sternberg. Frukta inte, kära barn, litet vatten och såpa skall vara nog för att få bort alltsammans. Du, Henrik, med dina rena händer, stannar qvar här hos mig! (Barnen gå til.)

SJUTTONDE SCENEN.

fru t. sternberg. Nå, min unga Herre, således var det ändå möjligt, att du kunde begå ett sft107

lågt streck? Jag måste tillstå, att det förvånar mig mycket. För en stund sedan var du så högst förtörnad öfver, att man hade fört dig, en ung herre af adligt stånd, tillsammans med borgerligt folk, hvars sällskap var alltför dåligt för dig ... och sjelf är du istånd att begå den dåligaste handling i verlden! Fy då!

herrik. Förlåt, min Fru! Vi lekte med markerna, och då, utan att tänka derpå ... jag vet verkligen inte hur det var möjligt att de kunde finnas i min ficka.

fru v. sternberg. En ovärdig lögn, som, om möjligt ännu mera förvärrar ditt fel! Hur kan man vid så unga år ha så fräck panna?

Henrik. Tro mig, min Fru, tro mig, jag gjorde det inte i elak afsigt. Jag bara blygdes för att bli tagen för tjuf.

fru v. sternberg. Men du hade inte behöft blygas, om du strax gett tillbaka markerna, då min dotter på det artigaste sätt frågade efter dem. Det var mer än vårdslöshet, mer än obetänksamhet!

Henrik. I det ögonblicket tänkte jag alls inte på, att...

fru v. sternberg. Jaså? Och hvad i himlens namn tänkte du då när du sökte på allt möjligt sätt kasta skugga på de oskyldiga barnen och på mina redliga tjenare? Hvad tänkte du, då du ställde dig så som om du verkligen hade stuckit din hand under bandduken och strukit tuppens fjädrar?

Henrik. Men jag strök dem ju!

fru v. sternberg. I sanning, du är en dålig varelse! Ja, jag vet inga ord, nog hårda att stämpla din låghet. Lyckligtvis har du ännu inte nog erfa*103

renhet för att dölja och bemantla ditt brott! Du hade strukit tuppens fjädrar, säger du? Och du betänker inte, att du dä liksom de andra hade fått svarta händer, emedan tuppen var på ryggen bestruken med sot? De andra fruktade inte att röra vid fjädrarna, emedan de hade godt samvete ... du deremot aktade dig noga derför, af fruktan att Robert verkligen kunde vara en trollkarl. Det var just genom din fruktan, som du blef din egen förrädare. 1 sanning, det vore rätt åt dig, om jag talade om händelsen för din far då han i afton kommer hit.

henrik Qkastar sig på knä'). För Guds skull, min Fru, gör inte det! Han skulle slå mig! Han skulle trampa mig under fötterna.

fru v. sternberg. Och det vore i alla fall bättre än att uppfostra dig till en odugling, som kanske en vacker dag skall bringa skam och vanära öfver sin familj! Store Gud! Hvad skall du inte vid en mognare ålder vara istånd till, då redan din första ungdom är fläckad af brott?

henrik. Ack, min Fru, förbarma er, haf medlidande med mig! Aldrig, aldrig mera...

fru v. sternberg. Huru ofta har du inte gifvit sådana löften? Ty säkert är inte detta ditt första försök på brottets bana! Det syns tydligt! Min Gud, hvilken kedja af fräcka lögner.

HENRIK. Rättvise Himmel! Jag svär att aldrig mera i min lefnad handla så!

fru v. sternberg. Säg mig framför allt blott en sak: Hvad tänkte du göra med spelmarkerna? Begagna dem kunde du i alla fall inte, eftersom man då genast skulle ha känt igen dem såsom min egendom. Troligtvis tänkte du att sälja dem.109

Henrik. Ack, nej, nej, tro inte det! Det roade mig blott att betrakta dem. Jag 8ag i dem blott en leksak... och så lade jag dem i fickan blott för att få äga dem.

fru v. sternberg. Men hur kunde du finna nöje uti att taga andras egendom? Och hvad hade du för rättighet dertill? Bekänn för mig Henrik, är detta första gången, som du tagit något?

HENRIK (_döljer ansigtet i sina händer). Ack nej, min Fru; Jag har redan hemma hos min far ... då och då tagit åtskilligt; och som man aldrig hyst misstankar mot mig, så trodde jag att också nu ...

fru V. sternberg. Verkligen?... Just en herrlig tro! Och om nu också ej något dödligt öga hade sett ditt brott, tror du väl, att det blifvit förborgadt inför Guds öga, som ser allt? Vet du då inte, att Gud straffar hvarje missgerning? Men troligtvis skall denna dagens händelse lända dig till nytta. Troligtvis skall du bättra dig, om du blir straffad såsom du har förtjent.

henrik. Ack! Straffa gerna mig, eller hvarje annan, blott inte min far! Jag besvär er, säg ingenting åt honom! Säg gerna allt för min mor, eller, om ni så vill, också för min lärare, bara inte för min far.

fru v. sternberg. Nå väl, jag inser ganska väl, att denna underrättelse vore ett dödande sår för din far, och af undseende för honom, icke för dig, vill jag inte omtala den. Men detta lofvar jag blott på ett vilkor: att du kommer hit med din lärare,, och i hans närvaro aflägger ett högtidligt löfte att aldrig mera förnya ditt fel. Jag skall då bedja honom att ha ett vaksamt öga på dig, och om du nånsin bry-110

ter ditt ord, d$ skall jag icke blott afslöja din låghet för din egen familj, utan för alla.

henrik. Ack! Jag vill gerna lofva allt, ja allt!

fru v. sternberg. Jag skulle en gång för alla förbjuda dig mitt hus, om jag inte ville vara vittne till din förbättring. Jag vill sjelf vaka deröfver, och vill derföre tillåta, att du äfven hädanefter besöker oss.

henrik. Ack! Men huru skall jag väl våga att visa mig för ert tjenstefolk?

fru v. sternbebg. Oroa dig inte öfver det. Jag har redan dragit försorg om, att ingen, utom Robert, får veta något om händelsen.

henrik. Ack, nådig Fru, hur mycken tack är jag er inte skyldig! I hela mitt lif skall jag inte glömma er utmärkta godhet. Men barnen, era och de främmande?

fru v. sternberg. Jag känner dem! De äro nog ädelmodiga att förlåta dig allt. Låt dem komma... ropa hit dem! (Henrik närmar sig långsamt kammardörren och ropar in barnen

ADERTONDE SCENEN.

(Barnen inkomma.")

elise. Gå, min bror... det var en skamlig gerning! Du är inte mera min bror! Jag vill inte mera se dig.

fru t. sternberg. Inte så, Elise! Henrik är inte så brottslig som han synes. Han har tillstått allt för mig. Han tänkte leka i trädgården med markerna; blott derföre hade han stoppat dem i fickan. Menlli

dfi saken fick utseende af stöld, fruktade han inte utan skal, att man skulle kasta en falsk misstanka på honom. Denna falska blygsel ar ursäktlig... (Vänder tig lill lilla Roth") Men deremot ursäktar jag inte, att han sökte göra dig lilla oskyldiga btrn misstänkt.

Gabriel. Ack, nådig Fru... det betyder ingenting ... vi äro inte onda på honom derför. Vi veta ju, att man sjelf måste förlåta dem, som förolämpa oss, helst då de äro olyckliga.

fru t. sternberg. Der ser du nu, Henrik, hur mycket hjertats adel öfverträffar bördens! Du måste tacka dem, som du bemött med så mycken stolthet och högmod, och oaktadt hela glansen af din högre härkomst, är du nu blott ett föremål för deras medlidande.

henrik. Ack, hvilken skam för mig! Är jag ännu inte nog förödmjukad?

gabriel. Vi skola aldrig låta dig få höra, att du begick ett fel. Hela saken blir vår hemlighet. Inte sant, Lucian?

lucian. På min tystlåtenhet kan han räkna. gabriel. Och du, Sophie? sophie. Jag vill inte vara en orsak till, att han blir straffad. Jag vet hvad det vill säga. (Benrik faller henne om halten och omfamnar henne.)

henrik. Ack, jag vågar knappt den bönen, att ni äfven hädanefter måtte fördra mig i ert sällskap!

gabriel. Om det roar dig att leka med oss, så ha vi ingenting deremot.

August och Julie. Och det skall hjertligt glädja oss, om du visar dig god emot våra vänner.112

ELISE. Ni äro verkligen alltför goda ... så mycket förtjenar han inte. Men min far skall också bli underrättad om allt hvad som händt.

fru t. sternberg. Elise, du skulle förlora mycket i mina ögon, om du ej lät röra dig af din brors ånger, dä till och med främmande barn af hjertat förlåta honom. Sök inte att nedsätta honom i dina föräldrars ögon, sök tvärtom att genom goda råd förmå honom att åter göra sig fullkomligt värdig af deras kärlek och ömhet. Jag tror mig kunna ansvara för, att du aldrig mera skall behöfva att rodna öfver honom.

henrik. Ja, säkert, jag vore inte värd all er godhet, om denna händelse inte tjente mig till en lexa för hela lifvet.

sophie. Akta dig hädanefter, Henrik, eljest. .. frukta Roberts hexmästare, tuppen!

(Ridån faller.)ÅNGER FÖRSONAR.PERSONERNE:

FRU WALTHER, Enka.

amalia, hennes Dotter.

fru borel, hennes syster, en fattig Enka.

Carolina, hennes Dotter.

SUSANNA, en gammal Piga.

SMÅ flickor.(En mindre, enkelt möblerad ial. Pd bordet ligga kramar och böcker.)

FÖRSTA SCENEN.

amalia, susanna.

amalia. Min goda Susanna, jag kan inte säga dig hur lycklig jag finner mig denna morgon. Den innerligaste glädje uppfyller mitt hjerta. Hvad de små kära flickorna, som jag alla håller så mycket af, skola bli glada då man åt dem utdelar belöningarne för deras flit!

susanna. Men de förtjena också att vara lyckliga, goda Amalia! Det är så vackert af er att ni gratis ger de stackars barnen undervisning.

amalia. Ack, prisa mig inte för mycket, Susanna! Mitt ändamål är icke så egennyttigt som du tror, ty jag väntar att härigenom kunna ernå hela mitt lifs lycka.

susanna. Hur så, mitt goda barn? amalia. Jag skall säga dig det... men skall du också bevara hemligheten, Susanna?118

8C8ANKA. Ah, hvad del beträffar, si känner ni mig. Jag älskar er som en mor; tala sftledes utan fruktan.

AMALIA. Hör pft: under en promenad här i trakten för någon tid sedan mötte jag ett obekant fruntimmer; hon var torftigt klädd och ehuru icke gammal, hade hon likväl ett blekt och afmagradt ansigte. Man såg på henne, att

hon måtte ha lidit, suckat och gråtit mycket; och du vet väl, Susanna, hvilka härjningar bekymmer, sorg och grämelse kunna åstadkomma. Detta fruntimmer bad om tillåtelse att få Omfamna mig... länge, länge tryckte hon mig till sitt hjerta... hon gret heta tårar och tillstod ändtligen för mig, att hen var min mors syster.

SUSANNA. Ack, min Gud! Det var fru Borel, hon, som så länge varit borta från er mor! Ack, hur omsorgsfullt har inte fru Walther sökt efter henne! Hennes sorg öfver den förlorade systern var så djup, och likväl dolde hon den i sitt hjertas innersta. Jag ensam kände den. Men berätta vidare, Mamsell!

AMALIA. Ja, det var således hon t Efter allt hvad hon meddelade mig, tycktes det som om olyckliga penningeförhållanden hade åtskiljt de begge systrar-nes hjertan. Min arma Tante, ännu mera utarmad genom bedrägliga bankrutter, befinner sig genom sin mans död, på höjden af olyckan, hvilket öde delas af hetmes fyra barn, små söta flickor.

SUSANNA. Ack! Sedan femton år vet er mor ingenting mera om denna systers öde, hvilken, Gud förlåte henne det, uppfört sig ganska otacksamt emot henne.

AMALIA. Må så vara... men säkert är emedlertid, Susanna, att den arma varelsen fått plikta nog119

for sitt fel och genom undergifvenhet för Gad* vilja oeh en Bdel ståndaktighet längesedan godtgjort det. Ack, hon bor i närmaste by ... knappt tusen steg ifrån sin syster, och vågar ej närma sig henne, vi» gar ej anropa hennes förlåtelse, hennes kärlek; vi» gar ej säga de orden: "Förlåt att jag förolämpade^ att jag sårade dig! Jag är fattig, understöd mig na med dina rikedomar!" Hon vågar det ej, Susanna; ty hon fruktar att bli tillbakavisad, och ett sidant slag vore för henne hårdare än döden.

susanna. Ack, hon bedrar sig. Hennes systers goda, kristliga sinnelag, har redan längesedan tillgif-vit allt.

AMALIA. Men min Tante har bedt mig att inta förråda hennes hemlighet, och jag måsle rätta mig efter hennes önskan.

SUSANNA. Och likväl måste man närma de begge systrarna till hvarandra. Ty jag vet, att det var endast okunnigheten om Fru Borels öde, som gjorde er mor så nedslagen och så sorgligt stämd.

AMALIA. Låt oss inte öfverila oss Susanna! Jag ber dig, bevara hemligheten. Redan längesedan har jag sökt åstadkomma ett närmande dem emellan sålunda, att jag yttrade till min mor den önskan att genom undervisning kunna vara de små bybarnen till nytta. Detta gjorde jag inta blott för att kemma i tillfälle att göra godt it mina små, olyckliga kusiner, utan också, för att småningom kunna förbereda modren.

SUSANNA. Huru ?... de flickorna äro således med bland edra skolbarn?

AMALIA. Ja visst. Tänk dig min glädje, d& min mor sade: "Jag uppfyller din Önskan. Blif d120

twå flickorna» beskyddarinna. Jag skall understödja dtaa bemödanden. Inråtta ett slags skola, hvars föreståndarinna jag vill blifva. Meddela de arma barnen dina insigter oeh visa dig på detta sått tacksam för allt det goda, Gud förlänat dig! Äfven dig sjelf skall vederfaras välsignelse!'" Så talade min goda mor och gaf mig böcker jemte allt, som erfordrades för uppnåendet af mitt mål.

susANHA. Ja, ja, hon är så hjertans god och kärleksrik.

ahalia. Och tänk dig min lycka, Susanna, då jag märkte, att mina bemödanden kröntes med framgång; då jag märkte huru snart isynnerhet Carolina, min äldsta kusin, genom sin flit, sitt skickliga uppförande och sitt goda sinnelag tillvann sig min mors ynnest. En outsäglig glädje uppfyllde ofta mitt hjerta då jag Båg huru ömt och kärleksrikt min mors blickar hvilade på Carolinas milda, bleka ansigte... då hon halfhögt sade till mig: "Märkvärdigt hvad denna lilla flicka liknar min stackars bortgångna 6yster. Måtte hon bli lyckligare än denna!" Jag försäkrar dig, Susanna, det kostade på mig att ej kunna säga allt, och blott mitt till Tante gifna löfte kunde förmå mig att tiga stilla. Men tyst, jag hör min mors lätta steg. Förråd ingenting, Susanna!

susAHBA. Var lugn! Jag tiger som grafven, (Af-lidet) Men för säkerhetens skull vill jag hellre aflägsna mig. Då kan jag bestämt ingenting förråda. (Gdr ut).121

ANDRA SCENEN.

amalia. fru walther.

fru walther. Allt är i ordning, Amalia! Gläd dig nu öfver att få utdela de små belöningarna åt dina elever.

amalia. Du gör mig ganska lycklig min mor! Mitt hjerta är uppfyldt af tacksamhet mot dig! Ack, om jag bara kunde hoppas att inte mera få se dig gå bedröfvad och nedslagen! Ser du, min goda mor, detta är nu min enda önkan! Du har bekymmer och söker dölja det för mig; men jag ser, jag märker dem likväl, och all den fröjd som uppfyller mitt hjerta försvinner då, alla mina glada tankar förvandlas i sorgliga. Ack, min mor, det är icke bra, att du ej skänker din Amalia ditt förtroende;

fru walther. Mitt kära barn!

amalia. Säg mig allt, min mor! Allt... måhända kan jag finna tröst för dig.

fru walther. Lugna dig, mitt barn! Denna hemliga sorg, som, efter hvad du tror, plågar mig, ttr redan till hälften försvunnen, då jag ser ditt unga sinne uppfyldt af vänlighet, godhet och dygd. Hos dig glömmer jag mina bekymmer och tänker blott på den lycka, du skänker mig. Hvad kan du mera begära? Man råder ju inte alltid öfver sina känslor. Amalia, jag hade en syster, yngre än jag, som jag älskade som en dotter. Ack, jag skulle gerna ha underkastat mig hvilket offer som helst, för att bereda min dyra Annas lycka. Men en dag, efter att ha öfverhopa! mig med orättvisa förebråelser, lem-122

nåde hon mig plötsligt. Hon betänkte ej, att hon djupt kränkte mitt hjerta, att hon gaf mig ett sår, som aldrig skall läkas. Egennyttan gjorde henne okänslig för mina böner och mitia tårar. Ack! jag har lidit, suckat, gråtit mycket. Många år ha förflutit sedan den tiden, och ingenting har kunnat utplåna det smartsamma minnet, ingenting har kunnat komma mig att glömma den grymma systren. Det smärtar mig, att bandet af en så helig kärlek som syskonkärleken har kunnat sönderslitas, och den bittra tanken derpå förstör all min glädje. Nu inser du, mitt kära barn, hvarföre du så ofta ser mig nedslagen.

AHALIA. Men denna syster, du skall en gång återse henne, min mor. Troligtvis längtar hon lika mycket som du efter försoningen. Hvem vet: kanske har hon redan ångrat sitt fel. Ack! jag hyser det bästa hopp Min mor, om hon kom till dig, skulle du då förlåta henne?

fru walther. Det kan du fråga? O, mitt barn, rik eller fattig skall hon alltid vara välkommen till mitt hjerta; ty jag önskar ju ingenting högre än hennes lycka.

AHALIA. O, min mor, till slut skola vi alla bli lyckliga. Till slut skall denna så ifrigt efterlängtade syster...

fru walther. Hvad säger du, Amalia? O, lek inte med din mors sista hopp.

AHALIA Comfamnar henne). Haf blott en Smula tålamod! Fråga mig inte min mor! [Afsides). Redan i dag måste hon erfara allt.

FRU WALTHER (afsides). Hvad fattas henne? Hvad vill hon säga? Jag begriper inte... (_HSgi). Jag423

går, Amalia, jag har några befallningar att ge Susanna.

TREDJE SCENEN.

ahalia. O, min Gud, du vet huru mycket det kostar på mig att nödgas dölja mina tankar och känslor för den ömmaste bland mödrar! Du skall förlåta, att jag inte strax öppnade för henne min själs innersta.

FJERDE SCENEN.

fru borel (inkommer fattigt klädd).

fru borel. Amalia, bästa Amalia, är du ensam?

AMALIA. Ja, min goda Tant!

fru borel. Goda Tante! Hvad dessa ord göra godt åt mitt hjerta! Jag var rädd, att jag här skulle träffa min syster...

men icke dess mindre vågade jag komma, emedan jag ville meddela dig en plan, som fallit mig in.

AHALIA. Hvad då för plan?

fru borel. Jo, ser du, min äldsta dotter Ca-roline är redan ganska stor, och derföre tänkte jag ändra St henne en sidenklädning, som jag en gång fick till skänks af din mor. Jag skall i dag låta henne ta den på sig och hänga om hennes hals en guldkedja, som också härstammar från din mor och som påminner mig om de lyckliga dagar, då den innerligaste kärlek förenade våra hjertan.124

amalia. Huru, min Tante, »ger ni ännu dessa saker?

fru borel. Du förvånas deröfver... men jag har tagit vara på dem äfven då jag botades af det hårda ödet att svälta ihjäl. Ja, jag har bevarat dem, för att genom deras betraktande kunna upprätthålla modet i mitt hjerta. Och då jag såg på dem... då erinrade de mig alltid om min barndoms lyckliga dagar.

amalia. Min stackars Tante!

fru borel. Jag vill dermed smycka min Caro-line, sade jag för mig sjelf. Det är omöjligt, att inte min syster skall igenkänna dessa saker. De skola verka på henne, de skola röra henne ... och kära Amalia... då jag står der utanför och mellan dörröppningen ser denna rörelse, om jag då hör ett enda mildt ord från hennes läppar. . . då skall jag skynda fram och kasta mig till hennes fötter, sluta henne i min famn! Ack, om bon bara inte stöter mig tillbaka!

amalia. Mej, o nej! Hon har redan talat med mig om er! Hon älskar ännu alltid sin syster, och hon har förlåtit henne allt. Hon skall ej kunna motstå sitt hjertas böjelse . . . min mor skall trycka er till sitt hjerta ... Men skall glädjen ej vara skadlig för henne?

fru borel. Glädjen dödar ej, mitt goda barn! Låt mig göra som jag vill, Amalia! Jag skall inte glömma hur mycken tack jag är dig skyldig. Men kunde min syster inte länka, att det är endast egen-nytta, som för mig tillbaka till henne? Ack! en gång har jag föredragit de snöda penningarna framför skatterna af ett kärleksrikt hjerta ... men Gud har sträf-125

fat mig eftertryckligt derför, i det han tog ifrån mig min rikedom. Detta himlens straff har luttrat milt hjerta och min själ... lugn återvänder jag nu till henne, som jag så spotskt öfvergaf... redan i dag vill jäg kasta mig till cen sårade, djupt förolämpade systerns fötter, och inte förr uppresa mig ur stoftet, än jag återvunnit hennes förlåtelse, hennes kärlek och tillgifvenhet.

amalia. Min bästa Tante... det skall säkert lyckas.

fru borbl. Tyst. .. der kommer någon ... jag lemnar dig. (Går hastigt

FEMTE SCENEN.

fru walther (inkommer).

amalia cförlägen). Tillåt, min mor... jag går att kläda mig.

fru walther. Här var nysä ett fruntimmer; hon flydde vid min ankomst.

amalia. Min mor... det var .. . det var ... fru walther. Men du darrar ju, Amalia! Hvad kan väl så uppröra dig?

amalia. Nej, min mor ... visst inte .. . Det var... Carolinas mor, som ...

fru walther CafsidesHär är utan tvifvel någon hemlighe å bane. (Högt) Nå, så gå då, mitt barn, och klä dig.

amalia. Ja. jag går... (Afsides~)Ack, huru svårt ir det inte at ha en hemlighet för sin mor!m

SJETTE SCENEN.

fru walther.

Intet tvifvel mer! Här förefaller något, som jag inte har reda på... som jag inte kan genomskåda. Susanna lät undfalla sig några ord, hvilkas betydelse var mig oförklarlig. Hennes ansigte har ett ovanligt uttryck, säkert

ämnar man åt mig en öfverraskning ... men af hvad slag? Och Amalia, eljest så lugn och stilla, så öppenhjerlig... i dag rodnar och bleknar hon oupphörligt, då jag söker alt utforska henne! Och ändtligen delta hemlighetsfulla fruntimmer, som griper till flykten vid min ankomst! Huru besynnerligt.

SJUNDE SCENEN.

SU8AHRA (inkommer). Fru, våra små skolbarn komma nu ... jag såg dem på afstånd... ett rök-molu visade mig deras väg, och nu ha de redan hunnit in i stora alléen.

fru walther. Har du lagt fram kläderfia, som jag hade bestämt åt dem? Susanna, jag vill i dag se barnen lyckliga.

susabha. Ja, nådig Fru!... det är präktiga kattunsklädningar! Gud belöne er för alla dessa välgerningar, genom hvilka ni utbreder så mycken välsignelse omkring er!

fru walther. Och Sr det inte de rikas största vinst, att de dela med sig af sitt öfverflöd åt de fattiga? Derigenom förskaffa de sig sjelfva den inner-127

ligaste glädje. Men jag hör redan våra små gästen muntra stämmor ... Vi måste ta emot dem . .. Amalia skall gå dem till mötes. (Går «<).

ÅTTONDE SCENEN.

SUSANNA, Fru Borels plan, som Amalia meddelat mig, finner jag förträfflig. Det är väl, att de nu ändtligen vilja tala; ty jag hade inte längre kunnat styra min tunga, jag! Jag vet i hela verlden ingenting svårare, än att bevara en hemlighet, som ligger en så tungt på hjertat. Så snart jag får höra en god nyhet, önskade jag ha hela åtta tungor, för att strax kunna tala om den för hela verlden.

NIONDE SCENEN.

carolink (inkommer med de tmå flickorna). God dag kära Susanna! (Afiides) Jag darrar af fruktan; ty i dag har jag troligtvis fått den svåraste rollen i bela mitt lif.

SUSANNA. God dag, god dag, mina söta små! (Afiidei). De förundra sig alla öfver Carolinas präktiga utstyrsel... de kunna intet begripa ...

Carolina. Susanna, hvar är Amalia, vår kära lärarinna? Vet ni det inte?

SUSANNA (aflidne till Carolina). Din kusin!

CAROLINA (förlägen). Min Gud! Ni vet?...

SUSANNA. Ja, lilla hemlighetsfulla, jag vet allt. Men mod, mitt barn! Du skall i dag föreställa försoningens engel! (Afiidei) Stackars liten, hvad hon liknar sin mor i den gamla urmodiga klädningen! Nå, allt skall gå bra.128

en flicka. Ack, så vackra kransar! em annan. Och så präktigt inbundna böcker! en annan. Huru lyckliga vi skola bli! Hvilken herrlig, hvilken skön dag!

susanna, Rör inte vid något, kära barn! Våren kloka och snälla! Fru Walther kommer strax ... och jag går nu i köket. (Afsides) Hur lyckliga de äro, hur deras ögon lysa... ja, en herrlig dag, en präktig fest skall det bli! (Går ut).

TIONDE SCENEN.

en flicka. Jag tror sannerligen att här blir kalas. Ack, hur roligt, om jag finge sitta till bords vid sidan af Fru Walther!

den ändra. Ja visst. Det vore allt bra herrligt. Carolina. Våren lugna, mina vänner, våren förnuftiga ... gör inte sådant oväsen.

en flicka. Aha, man ser, att hon tror sig vara drottning, emedan hon är så väl klädd... hon tar sig för att befalla.

Carolina. Ack, var tyst, håna inte mig. (Afsides) Min stackars mor, hvad hon grät då hon klädde mig; och denna sidenklädning betäckte hon med sina kyssar. Carolina, sade hon till mig, efterapa inte din mors uppförande, följ inte hennes exempel, på det att ditt unga hjerta må undgå den sena bittra ångern. Hur olyckliga äro inte alla, som för verldens fåfänga uppoffra hjertats heligaste känslor och familjelifvets stilla lycKa! Men olyckligast bland alla äro de otacksamme! Se mina tårar, som flyta oupphörligt! Se lidandet af min fattigdom! Men Gud är lika god som rättvis. Efter det han straffat mig129

hårdt, skall bas se mia ånger, och han skall återförena mig med min syster, som för mig alltid vax en öm moder! Ack! ännu återljuda min arma mors ord i mitt hjerta! Min Gud, jag ber dig, hör hennes varma, innerliga önskan! Rör min Tantes hjerta, och låt min mor i henne återfinna sin ömma syster.

Elf FLICKA. Der kommer Amalia, vår kära lärarinna.

ELFTE SCENEN.

AMALIA (inkommer). Se der, se der; välkommen kära Carolina! Låt mig få omfamna dig.

CAROLINA. Af hjertat gerna, dyra Amalia 1

AMALIA (sakta titi Carotine). Jag är rädd Carolina, ehuru allt tycks gå så bra.

CAROLINE. Lugna dig ... länge, länge har jag på knä bedt till Gud, bedt honom göra min mor lycklig. Gud skall bistå oss. Jag hyser det ljufvaste hopp i mitt hjerta.

AMALIA. Jag har också bedt, Carolina; låt oss derföre hoppas! Hoppas på Herrans godhet! Men jag hör min mor komma. Göm dig bakom de andra, Carolina, att hon inte för tidigt må få se dig.

TOLFTE SCENEN.

FRU WALTHER (inkommer).

Hjertligt välkomna, mina kära små vänner! Ställ er nu upp i riktig ordning! Amalia, flytta länstolen hit fram till bordet, der premierna ligga. (Amalia verkställer detta) Godt mitt barn!

10130

(De må flickorna ställa upp sig två oeh två pA ena sidan af Theatern. Fru Walther sätter sig i länstolen oeh synes fördjupad i tankar; Amalia står bredvid bordet. Susanna och Fru Borel slå vid dörren, så att de icke synas af Fru Walther.')

amalia. Mina små vänner, det är en stor lycka för mig att i dag kunna få uttala min fullkomliga belåtenhet med er. Genom er vackra flit ha ni belönat alla mina bemödanden, och hur glad är jag icke att det lyckats mig i era hjertan ingjuta kärlek till arbete och till Gud! Ni ha lärt, mina dyra väninnor, att arbete på samma gång är ett behof för själen och en af de första pligter, hvilkas uppfyllande Gud pålagt menniskan. En flicka isynnerhet bör alltid vara sysselsatt, hon skall ge exemplet af arbete och verksamhet; ty i hvilket förhållande Försynen ställer henne, får hon alltid husliga omsorger att uppfylla, omsorger, som fordra arbete, ordning och sparsamhet. Era hjertan ha upptagit religionens heliga san> ningar, som skänka den ljufvaste tröst under lidandet, och som utgöra den enda och säkra grunden för alla dygder. Ni älska era föräldrar och ära dem såsom era välgörare. Med ett ord, jag är nöjd med er, och det är mig i dubbel mån angenämt, att jag kunnat meddela mina ringa insigter åt er. O, blifven alltid fromma och dygdiga, och våren öfvertygade, att Gud skall välsigna er derför.

alla flickorna. Gud välsigne också våra kära välgörarinnor!

fru borel (afsides). O min Gud! Nu böljar pröfningen!

amalia (afsides). Mina lemmar darra ... mitt hjerta klappar... måtte Gud bistå oss.484

fru walther. Första priset tillhör Natalia. Närma dig, mitt barn!

(En liten flicka går fram till bordet. Fru Walther sätter på henne en krans och shdnker henne en bok. An-dra

flickor uppropas vid namn och emottaga likaledes belöningar tills blott en krans och en bok återstå

fru walther. Hur kommer det till. Amalia, att du allra sist uppropar Caroline, som likväl är den äldsta af alla dina elever? Carolina ... kom hit, mitt barn! (Carolina närmar sig darrande, Fru Walther betraktar henne uppmärksamt och förskräcks synbarligen. Afsides) Min Gud! detta barn! Ha, ännu aldrig var likheten så i ögonen fallande, (Högt) Carolina!

carolina (faller på knä för Fru Walther). O, min fru! Nåd, nåd!

fru Walther (mycket upprörd). Carolina! Hvad skall det betyda? Himmel! är det då ingen dröm, |ngen inbillning? Denna klädning ... denna kedja ... af hvem har du fått allt det der?

carolikà. Af min mor... er ångerfulla syster. amalia. Dyra mor... lugna dig. fru walther. Carolina! O, kom, mitt barn, kom i mina armar!

amalia (afsides). Ah, hon har lyckligt genomgått pröfningen! Min Gud, jag tackar dig! carolina. Och min mor? Min mor?! fru walther. Hvar är hon? Hvar? Må hon strax komma hit!

FRU B0REL (skyndar fram). Här är jag! (Hon vill kasta sig pä knä. Fru Walther emottager henne i sina armar. Carolina och Amalia omfamna hvarandra).

amalia. O, store Gud, tack, tack för din nåd! Du har hört vår bön!132

»u walther. Och du var fattig, allt felades dig, min kära syster, medan jag tillbragte mitt lif i öfverflöd? Ack, hur illa var det inte af dig, att du kunde tvifla pä mitt hjerta!

fru borel. Jag hade misskänt, förolämpat dig, min syster! Kärleken till prakt och rikedomar hade bländat mig! Fordom var du fattig och jag uppoffrade din vänskap, jag öfvergaf dig för Mammons skull! Men hvad skedde väl? Gud var rättvis ... Han tog ifrän mig allt hvad jag egde och öfverhopade i stället dig med egodelar. Ack, om du kunde tro, att det är sjelfviskhet och egennytta, som i dag föra mig tillbaka till dig, då skulle jag finna mig ganska olycklig.

fru walther. O, aldrig, aldrig, min syster!

fru borel. Jag föredrog att lida. Jag genomgick alla de pröfningar Gud pålagt mig såsom ett rättvist straff för det onda, hvartill jag gjort mig skyldig. Men länge kunde jag inte uthärda att lefva långt skild ifrån dig. Jag flyttade till den nära härintill liggande byn, för att åtminstone få vistas i din närhet. I flere år har jag lefvat der, undangömd för verlden och delat mina dagar mellan arbete och bön. Ack, min syster, hur ofta trängde jag mig icke fram bland de fattiga, som bettlande stodo framför köksdörren, medan du med mild hand utdelade allmosor åt dem! Der kunde jag betrakta dig, se dig på helt nära håll, till och med beröra din hand, utan att behöfva frukta att af dig blifva igenkänd. Ack! ålderdomen, olyckor och djupa sorger hade gjort mig oigenkännelig. Ändtligen erfor jag en liflig längtan att få närma mig till dig... jag kunde inte motstå den ... Förlåt mig, min syster!145

fru walther. Anna, Anna, jag har ingenting att förlåta; ty du har dyrt fått umgälla för hvad du felat. Jag älskar dig. Kom och bo i mitt hus, dela med mig allt hvad jag eger, och låt dina barn också vara mina.

amalia. O, himmel, hur lycklig finner jag mig inte öfver allt detta!

fru borel. Min goda Amalia! Ack min syster, hvilken kärleksrik engel har inte Gud gifvit dig i din dotter! Redan ett helt år har hon vakat öfver mig som en Försyn.

fru walther. Ack, du visste allt, Amalia? amalia. Allt, min goda mor! Förlåt... fru borel. Förlåt henne... jag sjelf hade ålagt henne denna stränga tystnad.

fru walther. Ack! i dag skulle ingenting kunna förstöra min lycka! Anna, ingenting liknar den glädje, som uppfyller min själ, då jag nu åter kan sluta dig i mina armar, trycka dig till mitt hjerta!

alla små flickorna. Hvilken lycka! O, min Gud, skänk alltid dina rika välsignelser åt våra dyra välgörarinnor!

(Ridån faller).ORÄTTFÅNGET GODS RÅTAR EJ.PERSONERNE: greifer, Kapitalist.

fru greifer.

virgihie belton, ung fader- och moderlOs flicka.

herr ton bebg.

lisettb, Greifers gamla piga.(Skådeplatsen är i Greifert hus. Ett torftigt mö-bleradt rum t nedra våningen; till höger och venster en dörr; i fonden två fönster vettande åt gatan.)

FÖRSTA SCENEN.

hirr och fru greifett. (Den sednare sitter oeh stiekar

vid ett bord.)

greifer. Ja, ja, min hustru, med hvar dag ser jag Hickan bli större och det väcker vissa tankar hos mig.

fru greifer. Heliga Jungfru! Hvad har du att oroa dig öfver? Ännu är det god tid tills den lilla blir myndig, och då... ja, är hon inte helt och hållet öfvergifven och bortglömd af verlden? Ingen menniska tänker på henne. Var således obekymrad ... Det skall väl inte komma någon hit öfver från England, att hämta henne.

greifer. Men ... det vore likväl bra hårdt om vi måste ge allt tillbaka. Hade du bara inte så enträget yrkat på inköpet af vårt landthus! Du 8r i sanning bra anspråksfull, min kära hustru.140

rru grbifsr. Sådana dumheter! Heliga Jungfru! Skall du nu också göra mig förebråelser? Har du inte lika ifrigt önskat dig det der landthuset, du som jag? Och ha vi inte redan haft nog besvär med lilla Virginie? Har inte Lisette, då barnet var sjukt, måst vaka hela nätterna vid hennes säng? Och det är väl inte mer än rättvist, att vi bli godtgjorda för allt detta, efter som den lilla alls inte angår oss? Hvem vet huru länge hon ännu kommer att ligga oss titi last! Nej, nej, låt mig inte mera få höra sådana der löjliga samvetsskrupler. Vi ha blott tagit hvad oss med rätta tillkommer, och jag behöfde icke en gång bekänna det i biktstolen; ty mitt samvete är lugnt.

greifer. Allt det der är godt och väl... men äfventyrlig är saken i alla fall. Om också Virginies mor är död, så fins likväl hennes make...

fr o greifer. Hennes make! Du helige Jesus! Hvem vet väl, om han- verkligen var hennes make?

greifer. Egentligen kan det vara alldeles likgiltigt ... i alla händelser var det deras barn. Vjr-ginies far öfverlemnade åt mig 10,000 Thaler med de orden: (Suckande) "Ni är en ärlig man...

fru greifer. Nå väl... han lät dig blott vederfaras rättvisa.

GREIFER. "Denna summa, som tillhör min dotter, anförtror jag i era händer. Använd räntorna till underhåll och till en god uppfostran åt henne."

fru greifer. Ack, min Gud! allt det der har jag ju länge vetat.

grbifer. Han tillade vidare, att han skulle resa till England, sitt fädernesland, och först året derpå komma tillbaka.141

fru greifer. Och sedan dess ha nio år förflutit. Har han väl kommit tillbaka? greifer. Nej.

fru greifer. Nåväl, hvarför skall du då oroa dig? Virginies far är utan allt tvifvel död; eljest hade han väl kommit tillbaka, eller hade han väl åtminstone skrifvit. Kanske har han gift om sig!

greifer. Nå, lika mycket! Men antag, att han helt oväntadt komme hit... hvad skulle vi då säga honom?

fru greifer. Det vet jag inte för ögonblicket... men vi finge väl se... i alla händelser kunna vi räkna oss till godo alla de ömma omsorger, vi egnat hans barn.

greifer. Just vackra omsorger! Vi skulle ge flickan en god uppfostran; ha vi gjort det? Nej, sådana undanflykter duga ej.

fru greifer. Nå, skulle vi kanske låtit uppfe)-, stra henne som en prinsessa.

greifer. Det säger jag inte; men pengarne räckte ganska väl till, för att ge henne en anttändig uppfostran.

fru greifer. Åh, hon har fått lära nog, för att bli from och gudfruktig. Jag har redan bragt den saken i ordning. Så snart Virginie uppnått rätta åldren, gär hon i kloster.

greifer. I kloster? Det der har du ordnat på förhand? Men om hon nu inte hyser någon böjelse för klosterlifvet, hvilket väl ändå torde vara möjligt, hvad är då att göra? Jag säger dig, att den lilla har en ståndaktig karakter, och ...

fru greifer. Nå, än sen! Vill hon inte, så gör man inga vidare omständigheter: man tvingar henne.142

greifer. Hm, jag vet inte... men det kunde allt ändå ha sina elaka följder.

fru greifer. Heliga Jungfru... du är alltid så rädd. Var då, för Guds skull, litet förståndig.

greifer. Du må säga hvad du vill, du! Jag är i alla fall inte lugn. Hvad som gör mig mesta sorgen, är den omständigheten, att Lisette känner till hela historien.

fru greifer. Man kan lätt hitta på en förevändning, för att skicka bort henne.

greifer. Det vore just en herrlig utväg! Tvärtom måste man hålla henne qvar och hålla god min med henne. Ty du kan i alla fall inte neka till, att hon har oss helt och hållet i sitt våld.

fru greifer. Det vel jag visst! Att bero af en piga, det feltes mig bara det! Aldrig, aldrig!

greifer. Återigen vill du inte förstå mig. Men tyst, jag hör någon komma.

ANDRA SCENEN.

lisette (inkommer).

fru greifer. Hvad är på färde, Lisett? Lisette. Här är ett bref, Frun, som jag skall ge åt herrn.

greifer. Och hvem har lemnat detta bref? lisette. En betjent... han väntar på svar. fru greifer (som öppnat brefvet och genomögnat det). Ah, ifrån den der Herrn, som för någon tid sedan bodde hos oss... hör hvad han skrifver: "Mina högtärade grannar!

"Som jag nu är en innevånare i er stad och nu bott här en längre tid samt troligtvis kommer att för143

alltid har hafva min bostad, sft vore det mig särdeles angenämt att med er få lefva i ett godt vänskapsförhållande och grannsämja. Visst icke för min rikedom hoppas jag att kunna vinna er tillgifvenhet, utan derföre, att jag känner en verklig dragningskraft till er. Jag ber, mina värdaste grannar, att ni behagade utsätta någon dag, då jag kan få äran aflägga mitt besök. Med utmärkt högaktning er ödmjukaste tjenare

von Berg."

Hvad säger du om det, Greifer? greifer. Hm... jag vet inte hvad jag skall säga...

fru greifer. Du vet inte! Nå, jag hoppas likväl, att det inte kan falla dig in att ge en menniska som man alls inte känner och som man hört hvarken godt eller ondt om, tillträde till vårt hus?

greifer. Visserligen, visserligen ... men i alla fall, den der Herrn uttrycker sig så artigt och be-lefvadt.

Lisette. Och rik tycks han också vara... hans betjent har ett präktigt livré.

fru greifer. Ah, det är säkert bara en äfventyrare. Skulle man alltid lita på yttre skenet, Heliga Jungfru, hur ofta blefve man inte då bedragen?

Lisette. Jag har redan flera gånger sett honom... han ser i sanning rätt nobel ut.

fru greifer. Tig ... man begär inte att få höra dina tankar. Det må vara hur det vill med den saken, så behöfva vi inte ta emot några besök och se främmande ansigten i vår lilla krets.144

GRBtriR. Men var dä inte alltid b9 häftig, kära

huBtru! Godt, godt! misshagar det dig, sä ta vi inte emot något besök af den der Herrn, och dermed punkt! Men hvad skall man svara honom?

fru greifer. Åh, låt helt enkelt säga honom, att vi aldrig se någon hos oss, att vi lefva helt indraget.

greifer. Godt... jag skall skrifva några ord och dermed afförda hans betjent. (Går ut.)

TREDJE SCENEN.

fru greifer. Hvad väntar du på Lisette?

Lisette. Jag ... på ingenting. Jag går ...

fru greifer. Men säg mig då, hvad gör Vir-ginie?

lisette. Hon är i trädgården och pratar med den främmande herrns betjent.

FRU GREIFER. Pratar hon?... hvem har tillåtit henne det? Hon skall komma upp och arbeta.

Lisette. O, kära fru... det arma barnet... unna henne då ett ögonblicks vederqvickelse.

fru greifer. Ville jag lyssna till dig, då behöfde flickan inte göra annat än äta och springa ute och leka.

Lisette. Nå väl, om hon också inte gjorde annat, tycker jag att den ringa kosten är tillräckligt betald.

fru greifer. Hvad säger du, oförskämda? Vill do kanske göra mig förebråelser?

Lisette. Nå, jag säger ju ingenting farligt! Men det är visst och sant, kära Fru, att för en from145

qvinna, som ni vill anses vara, råkar ni bra lätt i vredesmod.

fru greifer. Du tillåter dig anmärkningar öfver mig, det der är alls inte på sin plats. Förstår du det?

Lisette. Hvad då för anmärkningar? Jag har bara sagt hvad jag trodde mig böra säga, och om ni önskar, att jag skall uttrycka mig tydligare... nåväl^ det kan också ske.

fru greifer. Tig! Det säger jag dig ännu en gång! Jag behöfver inte höra alfa galenskaper som tränga genom din hjerna.

Lisette. Jaså, kära Fru? Ni vill då behandla mig som en förryckt, på det jag inte skall få omtala hvad jag vet, hvad jag sjelf har sett...

fru greifer. Du vet ingenting, du har ingenting sett, säger jag dig! Och jag råder dig att ha taad för tunga, eller kör jag genast bort dig.

Lisette. Ack, min Gud, hur grym! Nåväl, min Fru, kör då bort mig... jag begär inte bättre.

fru greifer. Hvilken oförskämdhet! Du skall ta lifvet af mig, fräcka varelse!

Lisette. Nej, nej, det tänker jag visst inte göra, kära fru; men...

fru greifer. Heliga Jungfru, fåt mig vara i fred... nu är det nog!

Lisette. Nej, ännu inte! Ni har sagt, att jag skulle gå min väg genast, och nu är det jag, som tar er på orden.

fru g&eiier. Jaså, du spelar Finkänslig! MS väl... det der skola vi nog komma till rätta med. lisetts. Det ha vi redan g]orf, ni skall få se!

(Gör ut förargad

10146

FJERDE SCENENi

herr greifer och v1rgiis1e (inkomma),

GREIFER. Hvad är här på färde, kira hustru? Lisette mötte mig härutanför; hon var alldeles uppbragt.

fru greifer. Lisette är en oförskämd qvinna. greifer. Ah... du är upprörd. fru greifer. Det feltes bara det! Du tar vår pigas försvar mot mig?

greifer. Nej , nej... du sväfvar i fullkomlig villfarelse, min hustru; emellertid...

fru greifer. Hon har inte blott varit oförskämd emot mig; hon har till och med varit nog fräck att säga upp tjensten.

greifer cförskräckt). Hvad? Vill hon flytta?... Du kommer mig att darra... det vill säga: du förskräcker mig...

virginie. Min goda Lisette skulle vilja flytta? Åh, jag skall nog öfvertala henne att bil qvar.

fru greifer. Herre Jesus, hvilka omständigheter! Det feltes bara det, att vi alla skulle falla till hennes fötter.

greifer (fatta till sin hustru). Men, min hustru, du betänker troligtvis inte följderna af allt det här... (Till Virginie) Gå då, min söta Virginie, och bed Lisette bli qvar. Hon är en god flicka, som v! hålla af och värdera. För en sådan småsak tar man inte ett så ytterligt steg... inte sant, min hustru?

fru greifer. Ah, lit mig vara i fred och gör som ni sjelf vill. Jag får hufvudvärk af allt det häl1.147

GREIFER. Godt, godt!... låt oss inte mera tala derom! Hvad menar du, min hustru, skulle vi inte i dag spatsera ut till vårt vackra landthus? Det är bara några få steg, och vädret är förträffligt.

fru greifer. Gerna för mig... jag har ingenting deremot. Man har i dag gjort mig så mycken förargelse,-att jag är i behof af frisk luft.

greifer. Virginie ta vi med oss, inte sant? virginie. Ack, hur roligt det blir! fru greifer. Gud bevars från det, mitt barn... du blir hemma. Du måste arbeta på den der altarduken, som jag lofvat Pastorn.

virginie (nedslagenGodt, min Fru ... jag blir då hemma jag.

fru sreifer. Vänta tills om Söndag! Då skall du, om du varit snäll och flitig under veckan, få spatsera med mig.

greifer. Nog, nog! Vi se hvarandra åter, min lilla vän! Var inte alltför ledsen* länge bli vi inte borta. Arbeta som en liten engel, så skall min hustru bli nöjd med dig. (De gå begge ut.~)

FEMTE SCENEN.

virginie (tager litt arbete och läger något ironiskt). Välan då ... jag måste väl arbeta, för att Fru Greifer skall bli nöjd med mig. Ack, den Fru Greifer! Jag afskyr henne och vet ändå inte rätt hvarföre. Inte för det, att hon är så vresig och knarrig; ty det är jag nu så van vid. Nej, äfven i hennes goda ögonblick — fast dessa visserligen äro sällsynta —, då hon bemödar sig på allt möjligt sätt att vara älskvärd, äfven då känner jag ingen dragningskraft till148

henne; det är alltid liksom om nSgon hemlig orsak aflägsnade mig från henne. (Suckande) Ack! Jag måste sysselsätta mig med mitt arbete. (Hon syr några stygn) Min Gud! Hvarföre har du beröfvat mig min mor? Jag skulle na älskat henne så innerligt, jag skulle ba gjort allt i verlden, för att se henne lycklig och för att vinna hennes kärlek. Lisette har sagt mig, att hon var så god. Hvarför är jag då här? Hos främmande, som inte hysa minsta välvilja för mig? Ack, jag är mycket att beklaga!... (Gröfer) Men jag måste öfvervinna denna svaghet. Jag måste fatta mod och arbeta... emedan man ålagt mig det... Det faller mig något in... Lisette sade mig, att den der främmande Herrn, som så ofta betraktat mig och som ser så vördnadsbjudande ut, har mycken likhet med min mor. Jag skall passa på, att jag kan få se honom då han gir förbi. (öppnar fönstret) Min Gud, der Sr han ju! (Skyndar bestört ifrån fönslt-et,")

SJETTE SCENEN.

herr von berg (utanför fönstret).

v. berg. Nå, nå. min söta flicka, blir du så rådd för mig?

VIRG1NIB. Nej, visst inte, min Herre, v. berg. Så mycket bättre! Det skulle ha gjort mig mycket ledsen: ty g

håller så Innerlfgt af (fig. viÄGiNiE. Ack, niln Herre, ni är alltför god. v. berg. Eftef hvad jag ser, ar du ensam? viRGiNiE Ja, min Herre, herr och fru Greifer ha gått ut att spatsera.149

v. berg. Jag såg dem gå bort, och just derföre styrde jag kosan hit. Jag anhöll hos dem att få aflägga ett besök; men de afslogo denna anhållan. Tror du, att de bli missnöjds, om du låter mig få stiga in medan de äro borta? Jag ville gerna språka litet med dig.

YIRG1NIE. De ha inte förbjudit mig det.

v. berg (afsides). Kan man se! Ett ganska lämpligt svar! (lingt) Nå, om du tillåter, sä ringer jag på klocksträngen.

viRGiME. Gör det, kära Herre ... Lisette skall öppna för er... hvad kan han väl ha att säga mig?... Men lika mycket... han har ett så godt ansigte, att jag ingenting har emot att göra hans bekantskap,. Och sedan så ... ja, jag skall mycket noga betrakta honom, efter som han är så lik min arma mor.

v. berg (utanför). Godt, jag tackar dig. (Inkommer) God dag, mitt söta barn! Jag är rätt glad öfver, att du tillät mig att få stiga in; ty sanningen att säga, önskade jag få besöka dina föräldrar, blott för att derigenom få tillfälle att obehindradt se och tala med dig.

ViRGiME. Men hur kan ni intressera er för mig, min Herre? Jag är ju blott en fattig, öfvergifven flicka... ty Herr och Fru Greifer äro ej mina föräldrar.

V. berg. Ja, jag vet väl, att du inte är deras barn; men troligtvis är du nära beslägtad med dem?

virgisie. Inte det heller... jag är dem helt och hållet främmande.150

v. berg (afsides, rörd). Främmande! Intet tvifvel mer; ändtligen har jag då fått reda på henne! QHögt) Förklara mig detta, mitt söta barn!

virgikie. Ack, min herre, allt hvad jag vet, inskränker sig dertill, all min stackars mor, som jag aldrig kände, är död, och att jag blef upptagen af herr och fru Greifer.

V. BERG [afsides"). Intet tvifvel mer! Allt bestyrker de underrättelser, Josef lemnat mig. Men jag måste beherrska mina känslor. (Btfgt) Och din far, har du aldrig hört talas om honom?

virgikie. Han skulle en gång komma hit, för att afhemta mig. Men ack! Äfven han är säkert längesedan död.

v. berg. Arma barn!

virgikie. Jag var så glad, då jag fick se er, min herre! Man sade mig, att ni liknade min salig mor.

v. berg (rörd). Sade man det? Nåväl, Vir-ginie, jag gladde mig, också af att få se dig; äfven jag längtade att få närma mig till dig, att få tala med dig; ty dina anletsdrag och din röst erinra mig så lifligt om någon, som jag mycket älskade, ehuruväl jag var något grym och hård emot henne.

virgikie. Ni grym? Åh det kan jag knappt tro. Ni ser så vänlig, så god ut.

v. berg. Jo, jo, mitt barn! Ack! jag var orättvis emot din mor. Jag vill inte längre förställa mig. .. kom i mina armar och försona mig med henne ... Virginie, jag är din morbror.

virgikie. Ni min morbror? O, huru lycklig jag känner mig!103

v. bebg. Ja, mitt kära barn, jag var en bror till din olyckliga mor!

yirgime. O, berätta mig något om henne! Hvarföre dog hon här, så långt skild ifrån er?

v. berg. Ja, hon dog, troligtvis under förbannelser öfver mig.

VIRGINIE. Nej, ack nej... hon har aldrig förbannat någon.

V. BEBG (rörd). Ack! du är verkligen en tröstande engel, och dessa ord från din mun lätta mitt hjerta från en svår börda. I få ord vill jag berätta dig vårt öde. Min far var fabrikant, och redan vid mitt tjugonde år hade jag den olyckan att förlora honom. Min syster var ännu vida yngre ön jag, och jag blef på visst sätt familjens

öfverhufvud, eftersom min mor, som fortfarande led af en långvarig sjukdom, ej kunde befatta sig med någonting. Ehuruväl många sorger lågo tungt på mitt sione, visste jag dock att med Guds hjelp vidmakthålla vår handelsrörelse och utvidgade den till och med. Vid ett dylikt förhållande hade jag nästan en faderlig makt och myndighet öfver min syster! Men jag missbrukade icke denna makt, emedan jag älskade henne såsom mig sjelf... tills ändtligen en olycklig omständighet upplöste vårt hjertliga förbund. Äfven min mor dog ... min syster stod ensam i verlden .. jag tänkte på att gifta bort henne med en vän af mig, emedan jag derigenom säkrast kunde bereda hennes lycka. Redan var nästan allt i ordning, och allt lät mig hoppas, att min innerligaste önskan skulle gå i fullbordan, då saken plötsligt tog en annan vändning. En ung engelsman, vid namn Bedton, egare af en betydlig handels-firma i London, besökte mig i af-152

tärer. Snart föredrog min syster honom framför alla andra friare. Äfven jag hade ingenting emot honom och skulle utan alla betänkligheter ha gifvit mitt samtycke till deras förening, om jag inte redan varit bunden genom mitt ord och genom vänskapen. Hvad skall jag säga dig mer? Förgäfves sökte din mor att röra mitt hjerta. Jag visade henne tillbaka med hårdhet; och hon, hon lemnade mig, för att gifta sig med Bellon... Jag förlorade begge ur sigte, och skulle hittills ej vetat något om deras öde, såvida icke slumpen för några år sedan hade fört en Beltons gamle tjenare i min väg.., Ack af honom erfor jag det bedröfligaste. Jag hörde, att din arma mor dött kort efter det hon skänkt dig lifvet, och att din far, som hade rest till London, för att ordna sina a (Tärer och strax derpå återvända, likaledes dukat under för en elakartad sjukdom. Du kan tänka dig hur olycklig jag fann mig efter dessa nedslående underrättelser. Mitt första beslut var att upptaga dig såsom mitt barn. Jag efterfrågade din vistelseort, men man konde ej ge mig någon säker ledning för att upptäcka den. Icke heller kunde jag derom få några upplysningar 1 de anteckningar som funnos efter din far. Det enda jag af dessa inhemtade, var att han hos någon person för dig insatt en summa af 10,000 Thaler... men hvem denna person var fanns ej uppgifvit. Emedlertid sökte jag leta mig fram äfven af de obetydligaste spår; och ändtligen efter outsäglig möda och ansträngning har jag den lyckan att få se dig... en kär anblick, som fullkomligt godtgör mig för alla mina utståndna sorger och mödor.

VirgiNie. O, mill goda morbror, jag känner mig djupt rörd af allt hvad ni sagt mig. Gerna, gerna153

vill jag vara er dotter, gerna vill jag lemna detta hus, der så föga glädje kommit mig till del.

v. berg. Du finner dig således mindre lycklig hos dessa menniskor?

VIRGINIE. Nu känner jag mig så lycklig, att jag inte mera finner några ord till en klagan mot dem.

v. berg. Godt, godt! Jag skall nog ställa allt det der i ordning. Men nu vill jag bege mig hem och hemta några papper, som jag troligtvis skall behöfva, för att afsluta räkningeD med herr Gteifer. Snart kommer jag tillbaka... men dessförinnan... inte ett enda ord om hvad som förefallit oss emellan. Farväl, mitt barn! (Omfamnar henne och går ut),

virginie. Lef väl, bästa morbror! Med otålighet skall jag afbida er återkomst.

SJUNDE SCENEN.

viRGiNiE. Min Gud! hvilken lycka!... Den gör mig helt förvånad. (Faller pä knä) O, fader i himlen, af hela min själ tackar jag dig för den goda morbror du sändt mig! Han älskar mig, arma fader-och moderlösa, han skall vara för mig i en fars ställe, ja, han skall ersätta min far, som jag så tidigt måste förlora.

ÅTTONDE SCENFLN.

lisette (inkommer).

lisette. Stackars liten, ser hon inte ut som en veTklig ecgel?

viKGisiE (stiger upp). Ah, är det du Lisette.103

Lisette. Ja, mitt söta barn, det är jag... nå

virginie. Åh, Lisette, jag måste omfamna dig; du var alltid så god emot mig, du! Lisette. Inte, sä häftigt, mitt

snälla barn, ni qväfver mig! Se bara, halsduken har ju kommit i oordning.

virginie. Ack, huru lycklig jag är! Hur outsägligt lycklig!

Lisette. Åh, verkligen? Den främmande herrn måste ha berättat er hvarjehanda roliga saker. Åtminstone sprakade ni länge med hvarandra.

virginie. Ja visst! Ack, om du visste, min goda Lisette.

lisette. Hvad då? Hvad då? Ni gör mig bra nyfiken. Sätt er här och berätta mig hvad han sagt er. virginie. Inte nu .. . Sedan skall du fä höra allt. Lisette. Ah, man har således hemligheter för mig! Jo, se det var vackert!

virginie. Åh, du skall inte vara ledsen... vet du, att han har förbjudit mig det, han!

lisette. Men det der låter ju helt allvarsamt? Virginie. Ja visst, ja visst! Ack, låt mig ännu en gång fä omfamna dig! Och fråga mig inte nu... jag vill vara ensam ... jag längtar att få gråta riktigt f hjertans lust. Adjö tills härnäst, Lisette! (Gärui).

NIONDE SCENEN.

lisette. Det der begriper jag inte.. . först är hon liksom förryckt af glädje, och sedan vill hon gråta. Hvad kan väl den der herrn ha sagt henne, som så har förvillat hennes förstånd? Men likai 55

mycket. .. hon är elt godt barn, och han skall säkert inte göra henne något ondt! Den hjertliga, goda varelsen! Hvad jag håller af henne! Hon är så vacker, så vänlig och så ömsint! Mitt beslut står fast! Innan jag flyttar ur huset, säger jag henne allt hvad jag vet, och om den gamla, elaka käringen kunde spricka af förargelse deröfver! En sådan stygg qvinna! Säger hon inte alltid! mitt vackra landthus? Låtsar hon inte som om stället vore deras, ehuruv&l de köpt det för pengar, som tillhörde den arma flickan, hvilken man knappt ger torrt bröd till föda? Ha. ha, ha, jag skrattar på förhand åt allt det spektakel här skall bli! För öfrigt skall jag också se till, att jag får tala med den der främmande herrn och berätta honom allt! Han skall lära känna hela förhållandet. Och har han aldrig så litet medlidande med den arma Virginie, så skall han nog veta att iakttaga hennes rättigheter. Ja, ja, vänta bara, du gamla hycklerska! Du vågar att be till Gud och att lefva helt sorgfritt medan du har en sådan synd på ditt samvete. Vi skola se till, du skenheliga qvinna, huru du kan rättfärdiga dig för det rofferi du föröfvat mot dtn värnlösa flickan. Man bör väl inte hysa groll mot sina medmenniskor; men det är ett undautag med dessa. Ja, de hycklande måste afslöjas, på det att den lilla fader- och moderlösa må återfå sin egendom. Hvilka ansigten de skola göra, då de miste ge aili tillbaka! Jag ser dem redas framför mig... ha, ha, ha, bur jag skall skratta! Men tyst... de komma... vi få inte i förlid förråda vårt spel.156

TIONDE SCENEN.

HERR OCH FRU GREIFER (inkomma).

greifer. Här äro vi nu tillbaka, Lisette! Har ingenting förefallit under vår frånvaro?

Lisette. Ingenting, så vidt jag vet, herre! fru greifer. Hvar är då Virginie? Hvarför sitter hon iote vid sitt arbete?

lisette. Emedan hon gått ut. fru greifer. (Ser pü arbetet som. ligger på bordet). Men, du Helige förlossare, den lilla latmasken har ju inte sytt ett enda styng; det är ju upprö-rande! Ett sådant uppförande... skada strax hit henne.

greifer. Se så ... förarga dig nu inte, kära hustru!

fru greifer (till sin moti). Sådant kan du se med liknöjdhet! (Till Lisette') Hemta genast hit Virginie! Har du då inga öron?

lisette. Åh, det hastar väl inte sä fasligt heller! Qiill Greifer) Ni vet ju, herre, alt jag går ur tjensten; vill ni vara så god och ge mig min lön?

greifer (förvirrad) Hm! Hur så? Lisette, min goda flicka, vill du verkligen lemna oss? Omöjligt! Sök att komma henne på andra tankar, kära hustru! (Sakta) Du mins hvad jag sagt. Hon måste bli qvar! Behandla henne med godhet.

lisette (afsides). De tala sakta med hvarandra! Men jag skall nog lura dem!

fru greifer. Hör på Lisette, det är väl inte ditt allvar, att du skulle vilja lemna ditt gamla, goda157

husbondfolk utan minsta orsak 1 Jag hade visserligen helt orätt; emedlertid så ...

greifer. Der hör du nu, Lisette ... min hustru tillstår, att hon haft orätt!

Lisette (aftidei). Aha, de äro rädda... nå, vänta bara! (Högt) Jag har tagit mitt beslut... jag blir inte qvar... jag flyttar, jag!

greifer. Men, min goda Lisette, min kära flicka, tag då reson. Jag håller af dig, min hustru håller af dig... vi hålla begge af dig som om du vore en medlem af familjen.

lisette (likgiltigtJ. Jag vill flytta. greifer. Men, kära hustru förhindra henne då ... frü greifer (otåligt och häftigt). Det är odrägligt! Du missbrukar vår välvilja för dig. Lisette. Jag flyttar!

greifer. Mén, betänk då, min hustru har ju tillstått, att hon haft orätt, och .. .

FRU greifer. Ja, hvad kan du väl mer begära? Skall jag kanske be drg på mina kän? Lisette. Jag flyttar!

BREIFER (lager htnnes hand). Men, min kära,

Soda Lisette, det kan inte vara ditt allvar. Betänk å, hvem skall då koka mitt ehoklad? Hvem skall kamma min perak? Hvem... hvem... Nej, nej, du får inte lemna oss.

Lisette. Jag flyttar.

fru grbifeb. Nå, si fljiita då i Guds namn ... I längden blir det alltför odrägligt'

Gneirøs (afsidu}. Store Qud! hvilken halsstaij rfghet Här hjelper ingenting. Vi oilste aavända bättre medel. (Ht*i) Nå väl, Usette, jag hoppas,13S

du bfir förnuftigare, om jag säger dig, hvilka afsigter vi ha med dig.

LISETTE. Jag flyttar.

greifer. Lisette, vi ha beslutat, att efter vår död ge dig en lifränta af hundra thaler. Nå hvad säger du om det, Lisette?

LISETTE {lifligt). Jag vill flytta! Flytta vill jag, och jag skall flytta. (Afsides) Sådina menniskor! Knappt förmär jag beherrska mig. (Går ut).

ELFTE SCENEN.

fru greifer. Jag qväfs af raseri. Heliga Jungfru Maria! Att nödgas så förödmjuka sig för en dylik varelse!

greifer. Hvilken gränslös förvirring! Och du är sjelf skuld till alltsammans kära hustru! Du kan då aldrig tygla ditt raseri!

fru greifer. Du är en narr, ett dumbufvud! I sanning, jag vill inte råda dig att tala ur sådan ton med mig.

greifer. Men, hustru, tänker du då inte på följderna?

fru greifer. Jag tänker, att det är afskyvärdt af dig att vilja tvinga mig tkl att spela en sådan rol inför min piga.

greifer. Ack, min Gud! Du stötes oss i förderf! Da måste ovilkorligen försöka allt, för att få henne att stanna qvar.

fru crkifxr. Må hända hvad som helst . .. så myeket är säkert, att jag inte åter igen förödmjukar mig inför dernia oförskämda qvinna.103

greifer. För Guds skull, kära hustru, jag, din ömma trogne make, jag ber dig, var förnuftig, lugna dig och betänk ...

fru greifer. Jag vill ingenting betänka; Lät mig vara i fred, säger jag dig!

greifer. Hvilket egedsinne! Min Gud! Hvad skall väl bli af allt det här?

TOLFTE SCENEN.

virgikie (inkommer).

fru greifer. Ah, kom hit, kom hit strax! hvarföre har du låtit ditt arbete ligga qvar orördt, medan vi voro borta?

Virgikie (i stadig lon). Jag hade inte tid, min

Fru!

fru greifer. Hvad vill det säga! du hade inte tid? virginie. Nej, min fru.

fru greifer. Och hvarför iote? förklara mig det! virgikie. Här var en herre på besök hos mig, och honom måste jag hålla sällskap.

fru greifer. Jag begriper inte... och hvem var då denna herre?

VIRGIKIE. Han skall sjelf säga er det... jag väntar honom tillbaka hvart ögonblick.

FRU greifer. Du är en lat fffcka, vet du det? Jag ffirsiår inte hvad du menar med ditt besynnerliga prat. I sanning du förtjente att.. . (vill stå Yirginie).

greifer. Stilla, hustru! Jag her dig, var intfe så häftig!

fru greifer. Du tiger, min kära man, med dig har jag ingenting att göra. I sanning, att den160

förargelse, jag mSste utstå i detta bus, tar till slut lifvet af mig.

virgikie. Nå val, af mig har ni ingentine mer •tt frukta; ty jag blir väl inte länge här.

greifer. Huru? Huru? Hvad söger du, mitt barn? Hur skall jag förstå det?

fru greifer. Ser du då inte, att den impertinenta flickan med sitt hemlighetsfulla väsen bara gör narr af dig? Ack, heliga jungfru, och altarduken ännu inte färdig! Hvad skall pastorn säga? I sanning, jag är så uppbragt, att jag ... (tMl åter slå Virginie.).

TRETTONDE SCENEN.

herr tok berg (inkommer).

v. berg. Hill, min fru, jag förbjuder er att slå denna flicka! Det är ju afskyvärdt!

fru greifer. Hvem ger er rättighet, min herre? Hvad har ni att göra här, om jag får fråga? v. berg. Det skall ni nog få veta. greifer. Men, min herre, jag skref ju till er att...

v. berg. Jag vet nog... men detta är inte ett besök grannar emellan... en allvarsammare anled-' ning för mig hit.

greifer (afsides). Ack, min Gudi... Hvad kan han vilja?

v. berg. Det är nio eller tio år sedan herr Pelion, Virginias far, anförtrodde er sitt barn, inte sannt?161

greifer (afsides). Der ha vi det... Han flr en utskickad från honom. Ack, min Gud!

fru greifer. Men, min herre, innan vi svara er ville jag gerna veta med hvad rättighet ni frågar derom.

v. berg. Hittills har jag bara förelagt er en helt enkel fråga. För öfrigt kan ni vara helt lugn, jag skali snart närmare ge mig tillkänna.

greifer (afsides"). Min hustru skulle åter förderfva allt; jag måste ensam inlåta mig med honom ... (Itägi) ja, min herre, ja, det är ganska riktigt, att herr Belton har anförtrott oss sin dotter Virginie.

v. berg. Aha! Och utan tvifvel, har herr Belton inte underlåtit att tillställa er ett förskott för alla de utgifter Virginies vistelse hos er måste förorsaka.

greifer. O, himmel blodet stelnar i mina ådror. (HögtJa i,., nej... ja... nej... det vill säga en he]t obetydlig summa.

v. berg. Herr Belton var likväl mycket rik, och jag trodde . •.

greifer Cafsides). Det tycks som han ingenting visste... (Bögi) I sanning, han har lemnat oss en summa, en ganska liten summa; han tänkte snart komma tillbaka... Hur mycket var det då, kära hustru? Bara en bagatell!

fru greifer. Nå men, jag inser inte att vi behöfva göra den herrn reda för det.

v. berg. Jag ber om förlåtelse min fru! Vet då, att jag här företräder Virginies far; hon är min nièce.

greifer och fru greifer. Er nièce?162

t. berg. Ja, min nièce. Om ni tviflar derpå, så öfvertyga er sjelf genom att kasta en blick i dessa papper.

GREIFER. Huru då? Vi tvifla visst inte. .. tvärtom, min Herre, vi äro förtjusta, hänryckta öfver att få se er! Den stackars lilla Virginie! Det skall säkert göra henne lycklig.

v. berg (allvarligt). Jag har redan frågat er om de penningar, Herr Be|ton tillställt er.

greifer. Åck ja, ja... penningarne... pennin-garne;... (aflidit) jag är nära att falla i vanmakt.

fru greifer. Men jag trodde, att innan man talar om pengar, borde man också komma ihåg hvilka mödor och sorger Virginie ha förorsakat oss.

v. berg. Visserligen, visserligen, min Fru! Vi skola sedan komma till det kapitlet, bara vi först kommit på klar fot med det öfriga. Men detta måste jag ha reda på först, emedan Herr Be|ton inte efterlemnat något slags anvisning på ...

greifer (afsidet). Ah, jag andaa åter! (Högt) Den stackars Belton är således död? Den redlige mannen! Och ingen anvisning?

fru greifer (aflidit). Det förändrar saken ... (Högt) Han hade anförtrott oss sitt barn, och vi ha inte svikit detta förtroende... Heliga Jungfru! Man har ett medlidsamt hjerta!

greifer. Ja, ja visst! Det lilla älskliga barnet! Således var det derföre, som han inte afhämtade henne... emedan han var död! Nå, vi ha tagit lika god vård om flickan, som om vi hade varit hennes egna föräldrar.

fbu greifer. Vi ha på bästa sätt sörjt för hennes uppfostran.163

greifer. Ja, så mycket våra krafter tillåtit... v. berg (nidrt). Jag har redan sett ett prof på denna förträffliga uppfostrings-metod. Men låt oss då komma till uppgöring af vår rakning.

greifer. Ja, ja ... Nåväl, Herr Be|ton gaf oss ungefar... hur mycket var det då, han gaf oss, kara hustru?

fru greifer. Det vet du bättre än jag. greifer. Jag tror, att det var ungefär 100 Thaler... ja, det var 100 Thaler; nu mins jag det ganska val. Han tänkte snart komma tillbaka ...

v. berg. Är ni saker på, att det var... blott 100 Thaler?

greifer. Fullkomligt säker. t. berg. Men, bland Beltons papper fann jag likväl följande anteckning: "Den 25 December tillställde jag de personer, åt hvilka jag anförtrott min dotter Vlrginie, en summa af 10,000 Thaler, att med räntan af denna summa bestrida utgifterna för hennes uppfostran."

greifer. Hvad säger ni?... Tio... tiotusen Thaler?

fru greifer. Helige Jesus Christus!... hur förskräckligt... aldrig!

«reifer. Det är... det är... afskyvärdt! t. berg. Jag ber... mildra edra uttryck. NI påstår således, att ni inte ha tagit emot denna summa? Och likväl var det åt er, som han öfverlemnade Virginie!

greifer. Jag vet om ingenting. Den fördömda Engländaren! Hur kunde ban skrifva sådana dumheter?164

t. bkrq. Min Herre, denne Engländare var en förståndig man; han satte ett oinskränkt förtroende till er ärlighet. I stället att fordra af er ett lagenligt skuldebref, åtnöjde han sig med att sjelf göra en kort anteckning om summan.

Nu uppmanar jag er ännu en gång... betänk det noga.

fru greifer. Vi ha redan betänkt allt. Vi äro er ingenting skyldiga, och jag vill vara ädelmodigare än ni; jag fordrar ingen godtgörelse för den uppfostran, vi påkostat Virginie.

virgikie. All aktning för er, min Fru; men min tacksamhet tillkommer endast Lisette. fru greifer. Otacksamma varelse, v. berg. Vi måste göra ett slut på det här! Min pligt emot min nièce tvingar mig att på allt möjligt sätt söka få den här saken utredd. Först ville jag blott vädja till er rättskaffenhet.. . men då jag, tyvärr, saknar sådan hos er, måste jag framlägga bevis.

greifer. Bevis!... [Afsides') Ack, min Gud! Jag börjar åter skakas af fruktan!

v. berg. Ja, ovedersägliga bevis! Jag skall göra dem gällande inför domstolen.

greifer. Inför dom... inför dom... domstol! fru greifer. Ack, du helige Frälsare... hur skändligt!

v. berg (går fram Ull dörren och ropar). Lisette!

Kom hit ut!105

FJORTONDE SCENEN.

lisette (inkommer).

v. berg. Ni är alltså, om jag kallar er inför domstol, beredd att inför Gud och ert samvete svära på, att Herr Greifer af Herr Belton emottagit 10,000 Thaler i och för Virginies uppfostran?

lisette. Ja, Herre, det är sant, och jag kan svära derpå!

fru greifer. Men denna qvinna är en skändlig förräderska.

greifer. Man har lagt ut ett försåt för oss. v. rerg. Betänk: ännu är det tid! Vill ni geer till pris åt vanäran af ett offentligt afslöjande af ert bedrägeri?

greifer. Nej, nej; visst inte, min Herrre! [Afsides') Mitt landthus! Mitt lilla vackra landthus!

v. berg. Hör mig! Det skall vara er egen fördel, om ni handlar öppet emot mig! Jag vet, att ni emottagit den nämnde summan. Jag vill inte inlåta mig i någon pröfning i hvad mån ert uppförande är straffbart och i hvad mått0 det kan öfverensstämma med er hustrus religiösa grundsatser... jag är af försonligt sinnelag, och jag fordrar ingenting mer, än att vi ingå en öfverenskommelse 1 godo. Säj mig sanningen... jag uppmanar er dertill, medan det ännu är tid.

LISETTE. Nåväl, kära Fru! Ni har ju sagt. att ni hade en tung börda på ert hjerta... sök då att lätta det!

fbu greifer. Håll munnen, det råder jag dig till!166

greifer. Nåväl, min Herre... (Afsides) Ack, mitt k8ra landthus, jag akatt aldrig ha mod att... v. berg. Nå, vidare?

GREIFER. Ja, det år sant... (Afsides) Jag qväfs... (Högt) Ja, vi ha emottagit penningarna... (Aftidet) Ack, mitt stackars lilla landthus... (Bögt) Men vi ha inte bortslösat dem, utan derföre köpt... (afsides) det lilla kära landthuset... (högt) ett landthus.

v. berg. Jag vet... ni ha för summan köpt ett landthus... troligtvis åt Virginie?

Lisette. Aha... nu äro vi just inne på rätta punkten.

greifer. Ja visst... ja visst... åt Virginie ... (afsides) Ack, mitt lilla vackra landthus!

v. berg. Om det således är er afsigt att utan invändningar öfverlemna det åt dess rätta ägarinna, så har jag ingenting mer att säga.

fru greifer. Men min man säger ingenting derom.

v. berg. Nå, som ni behagar. Antingen afstår ni landthuset godvilligt, eller stämmes ni inför rätta. Välj sjelf

hvilketdera ni behagar.

frd greifer (afsides). Afskyvärda menniska! greifer. Godt, godt... vi afstå det, min Herre, vi afstå det

v. berg. Nåväl, då afstår jag ftt er alla de för-delar, ni hittills dragit af landthuset För öfrigt frågar jag inte mycket efter denna lilla egendom; ty Virginie Hr, Gudskelof, nog rik att kunna undvara den. Men er lumpna girighet måste straffas, på det att ni må besanna ordspråket, att orättfånget goda ej bringar välsignelse. Jag öfverlemnar åt Virginie att167

sjelf förfoga deröfver... ml bon skänka landthuset åt den, som hon tror sig vara någon tack skyldig!

virgihib. Hvilken lycka... jag fir då visa mig tacksam! Ack, morbror, hur himmelsk ar inte er godhet!

GREIFER (med låtsad vänlighet). Den Söta Vir-ginie! Hvad vi alla skola sakna henne, då hon kommer bort!

fru greifer (liksom sin man). Ja, det är sant Den kära flickan! Vi hade så vant oss vid henne, Emellanåt var jag kanske lite sträng... men jag menade ingenting ondt dermed, och jag älskade henne af allt mitt hjerta.

greifer. Ja, vi älskade henne innerligt Låt mig få omfamna dig, du lilla söta engel! ^ ^lisette (afsides). Fy, en sådan gammal hyck"

virginie. Jag tøckar er, Herr .f"eifer, och er också, min Fru, för ert deltagande v'd ™ nn« gynsamma vändning i mitt öde ,a8 beklagar också, att jag förorsakat er så. mycken oro... men i ert hus fanns blott en enda» som alltld visat mi8 en 8ann kärlek och vänskap, och som ständigt visat mig en moderlig omsorg. Hon tröstade mig i mina bekymmer, som sannerligen ej felades i ert hus; hon af-torkade mina tårar ... hon var allt för mig. Ja, dig ensam, kära Lisette, ar jag tack skyldig, och dig skänker jag landthuset såsom ett bevis på min innerligaste vänskap.

lisette. Huru? Jag! Får jag landthuset?

virgihib (leende). Ja, pft det att du också må knnna saga: "Mitt vackra landthus!"168

Lisette. O, jag tackar er! Jag tackar er, mitt söta barn! Men behåll landthuset... jag behöfver det inte, för att ändå äiska er lika högt,

v. berg. Min nièce har uttalat sin vilja... saken är afgjord. Det är inte mer än rättvist, att hvar och en behandlas efter förtjenst.

lisette. O, min Gud, hur lycklig jag är, och hur det gläder mig att den stackars lilla Virginie återfunnit ett hem och goda anförvandter! Herrskapet Greifers tar väl sin död på det här af idel afund! Men det skall inte bekymra mig! Hvarför handlade de så samvetslöst mot det goda barnet! Nu ha de väl lärt sig inse, att orättfånget gods båtar ej; och måtte det lända dem till efterrättelse för framtiden!

rRidån faller.)